

Marokkaanse Nederlanders in Helmond 2011

**De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering
en criminaliteit (meting 2)**

J. de Boom

P. van Wensveen

A. Weltevrede

P. Hermus

Y. Seidler

M. van San

Marokkaanse Nederlanders in Helmond 2011
De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 2)

Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, A. Weltevrede, P. Hermus
Y. Seidler en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.

Oktober 2011

Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Bevolkingssamenstelling	9
2.3	Geslacht	11
2.4	Generatie	12
2.5	Leeftijd	13
2.6	Burgerlijke staat	15
2.7	Buitenlandse migratie	16
Hoofdstuk 3	Onderwijs	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Gebruikte begrippen en databron	17
3.3	Leerlingen en deelnemers	20
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	23
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	27
4.1	Inleiding	27
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	27
4.3	Werkzoekenden	28
4.4	Uitkeringen	34
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	41
5.1	Inleiding	41
5.2	Gebruikte begrippen en databron	41
5.3	Verdachten 2010	43
5.4	Verdachten 2006-2010	50
5.5	Pleegcarrière	51
5.6	Aard van de criminaliteit	52

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	55
Bijlage bij hoofdstuk 3	57
Bijlage bij hoofdstuk 4	61
Bijlage bij hoofdstuk 5	69
Begrippenlijst	77
Technische toelichting	83

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. Het Rijk en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband 'Aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren' werken samen om de problemen aan te pakken en deze oververtegenwoordiging te reduceren. Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Marokkaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de 'Aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren'. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de eerste vervolgmeting over het jaar 2010 beschreven. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Marokkaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Marokkaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Marokkaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Marokkaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een

achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Marokkaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.¹ Zo zijn zowel voor Marokkaanse als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Marokkaanse dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom het voorliggende rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

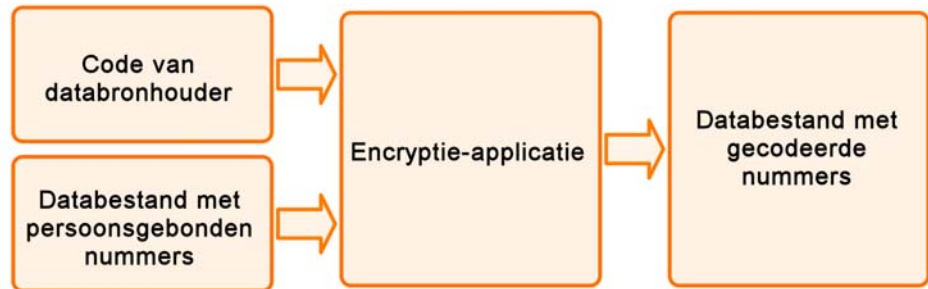
Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Marokkaanse Nederlanders in de 22 gemeenten behorende tot het samenwerkingsverband 'Aanpak Marokkaans-Nederlandse risicojongeren' om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.²

De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningssysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen. De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de nulmeting van vorig jaar. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten

¹ Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

² Het betreft de gemeenten: Amersfoort, Amsterdam, Culemborg, Den Haag, Ede, Eindhoven, Gorinchem, Gouda, Helmond, Leiden, Lelystad, Maassluis, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Zeist.

slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

Om de leesbaarheid van het rapport te vergemakkelijken en eventuele onduidelijkheden te voorkomen worden in deze leeswijzer enkele punten toegelicht.

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de term Marokkaanse Nederlanders in plaats van Marokkanen. De definitie van Marokkaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Marokkaan. Een Marokkaanse Nederlander is een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie).³ In de tabellen en figuren worden Marokkaanse Nederlanders om praktische reden met de kortere term 'Marokkaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Marokkaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale bevolking van de gemeente. Naast Marokkaanse Nederlanders onderscheiden

³ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

we Antilliaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders.

In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

Deze monitor gaat in op de situatie van de Marokkaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnt er een overkoepelend rapport waarin de gegevens van de 22 betrokken gemeenten zijn samengevoegd.

2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Marokkaanse Nederlanders in de gemeente Helmond zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en hun migratiegeschiedenis uiteen.

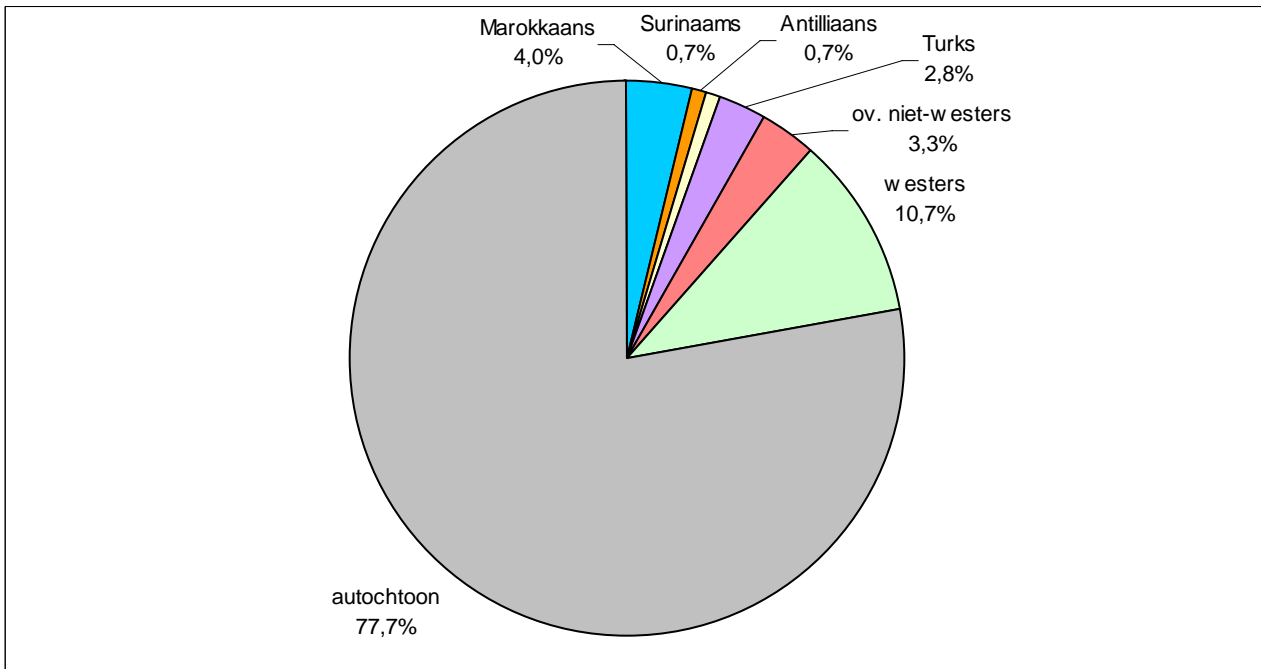
Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken:

bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

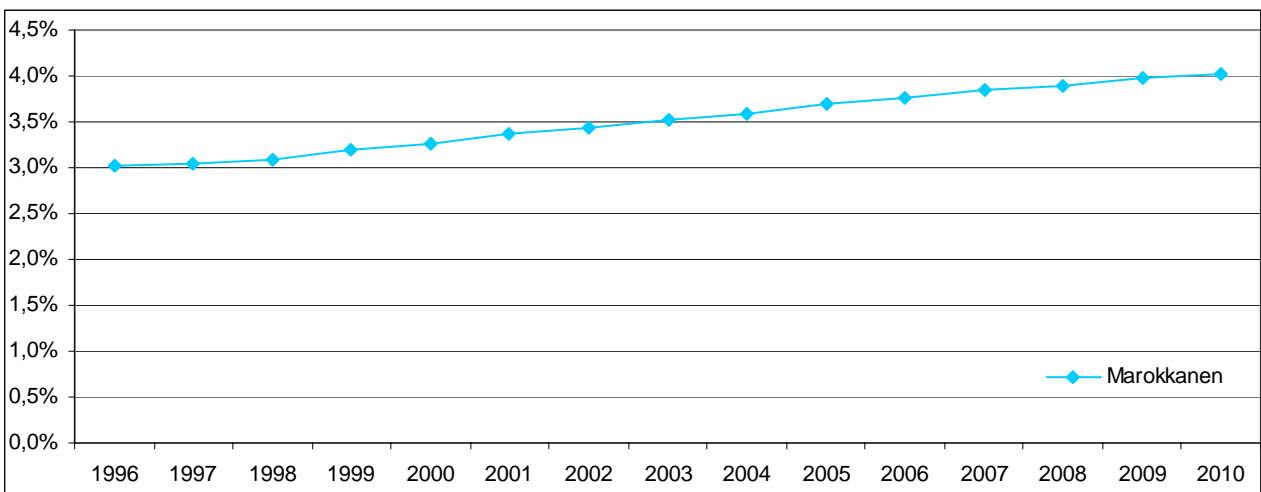
Per 1 januari 2010 telt Helmond in totaal 88.285 inwoners (zie tabel b2.1 in de bijlage bij dit hoofdstuk). Hiervan zijn 3.547 inwoners (4,0 procent) van Marokkaanse herkomst. Zij vormen hiermee de grootste herkomstgroep in Helmond, gevolgd door de Turkse (2,8 procent), de Antilliaanse en de Surinaamse herkomstgroep (beiden 0,7 procent).

Nederland heeft per 1 januari 2010 bijna 16,6 miljoen inwoners waarvan er bijna 349.000 (2,1 procent) van Marokkaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

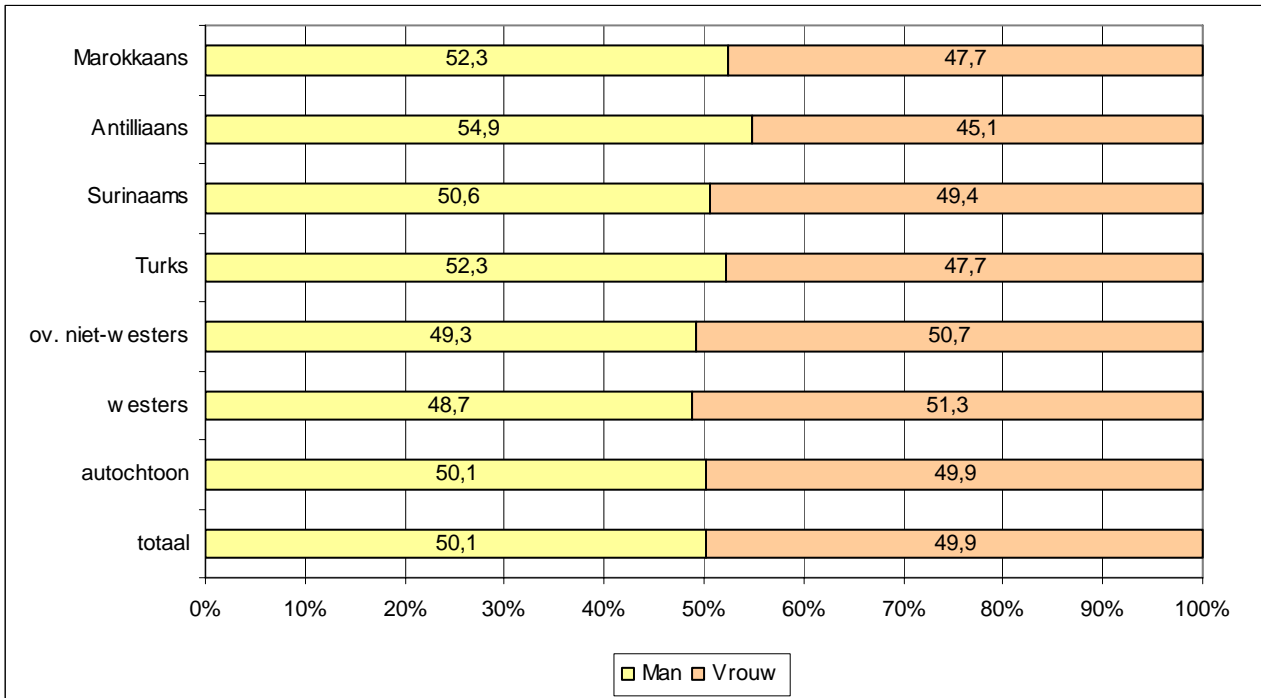
Figuur 2.1a: Aandeel Marokkaanse Nederlanders, 1996-2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS, statline, bewerking Risbo

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders neemt in de afgelopen jaren geleidelijk toe van 3,0 procent in 1996 tot 4,0 procent in 2010.

2.3 Geslacht

Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking in Helmond is 47,7 procent vrouw (zie figuur 2.2). Hiermee wijkt de groep enigszins af van de totale bevolking van Helmond waarvan 49,9 procent vrouw is.

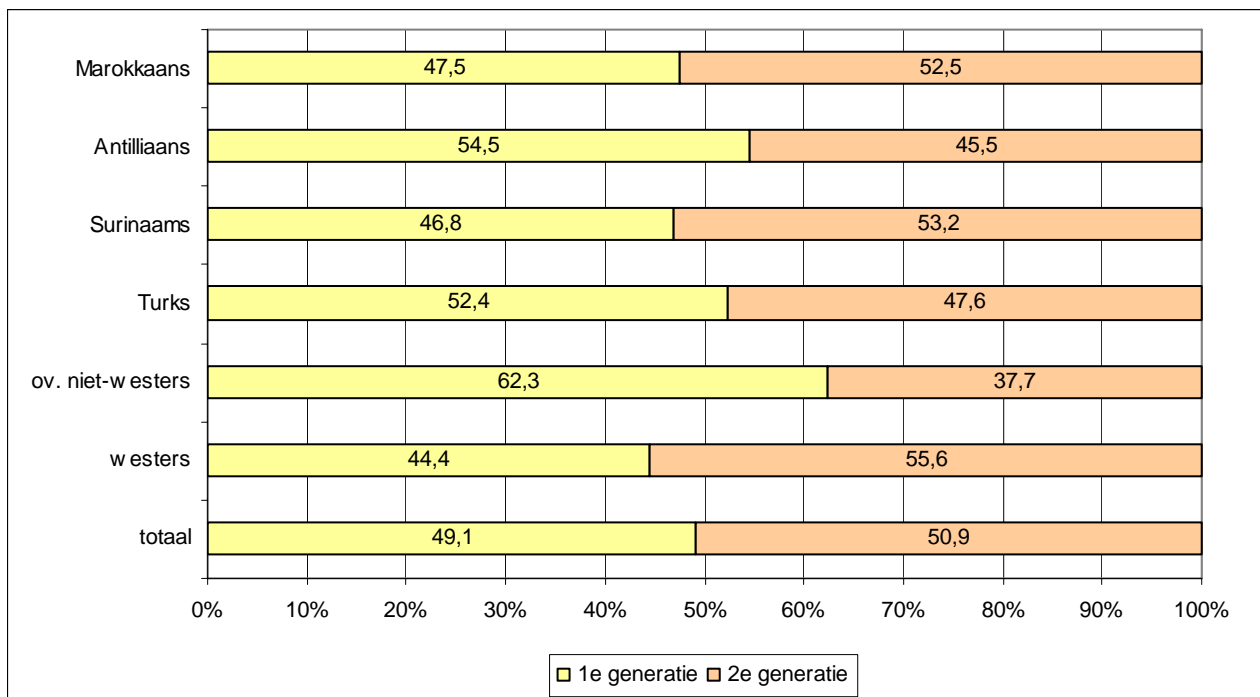
Figuur 2.2: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.3 wordt de allochtone bevolking uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Allochtonen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een uitgebreide toelichting op de definities verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Van de Marokkaans-Nederlandse inwoners van Helmond is iets meer dan de helft in Nederland geboren (52,5 procent). Dit is iets hoger dan het gemiddelde onder de totale groep allochtonen in Helmond, waarvan 50,9 procent van de tweede generatie is.

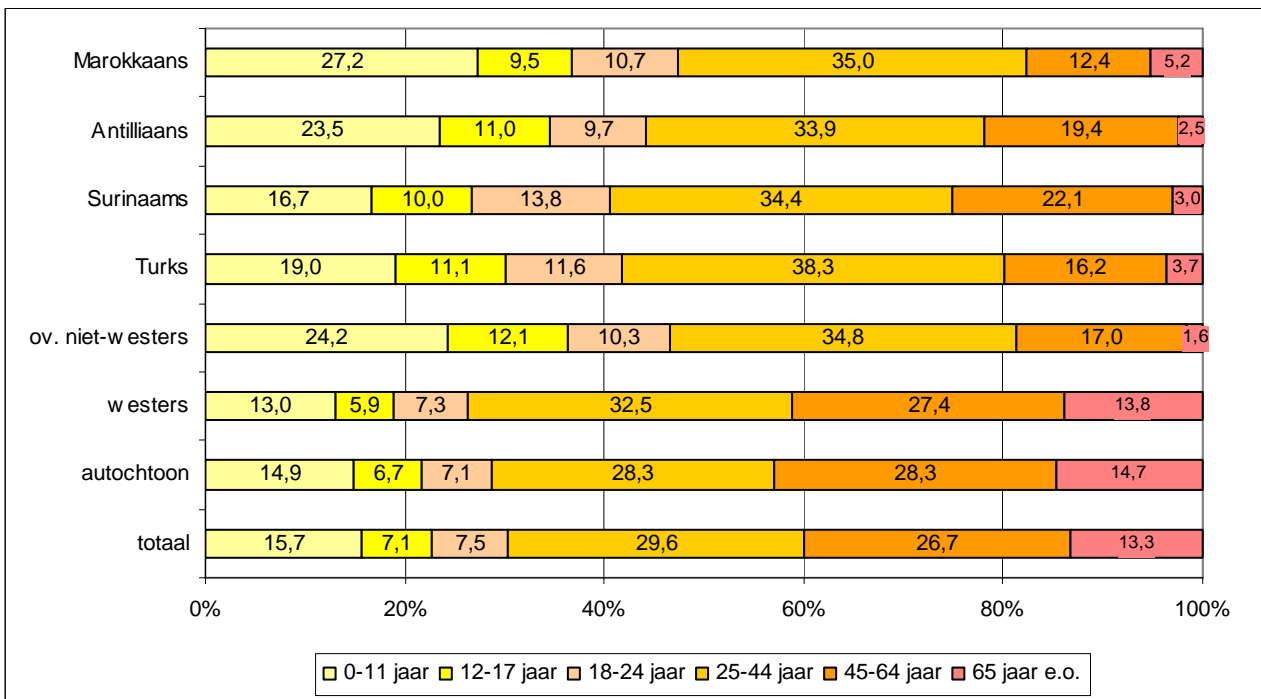
Figuur 2.3: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

In figuur 2.4 wordt de leeftijdsopbouw van Marokkaans-Nederlandse inwoners van Helmond vergeleken met andere herkomstgroepen in Helmond. De Marokkaans-Nederlandse bevolking is relatief jong. Ruim een kwart van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is jonger dan twaalf jaar (27,2 procent). Dit verschilt sterk van de totale bevolking van Helmond waarvan 15,7 procent jonger is dan twaalf jaar.

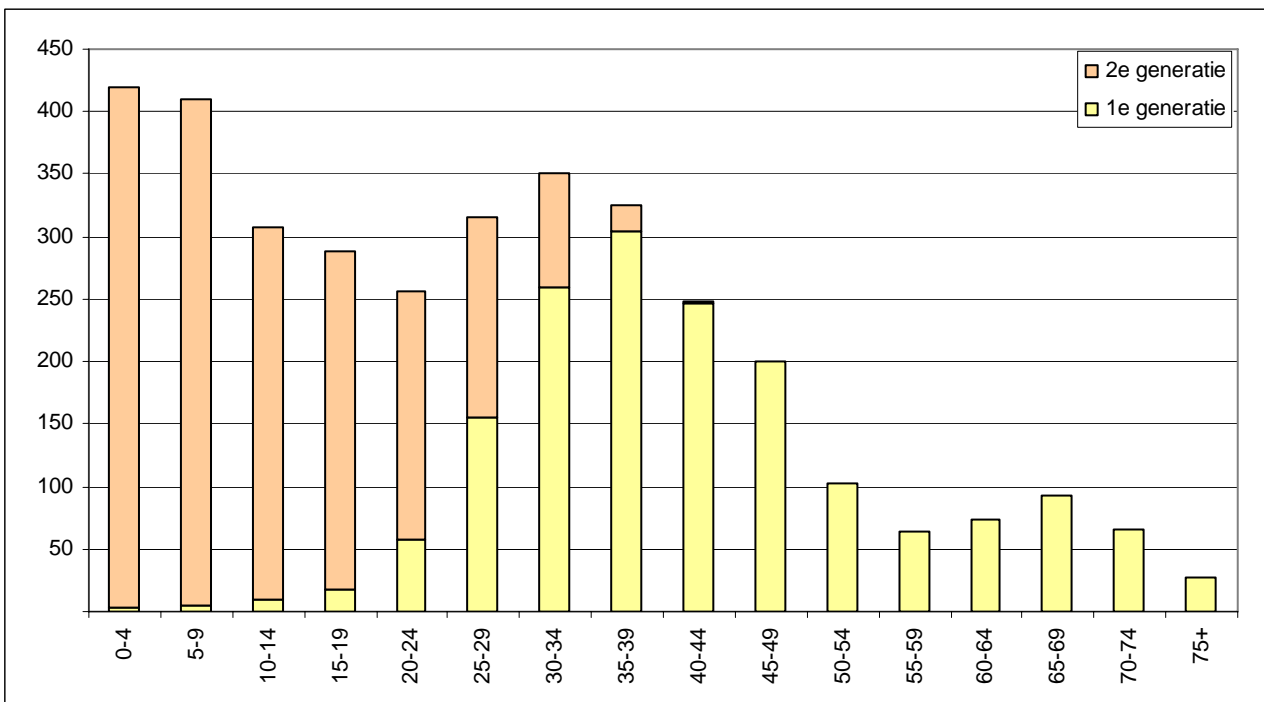
Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is slechts een klein deel 65 jaar of ouder (5,2 procent). Ook bij de andere onderscheiden herkomstgroepen is het aandeel 65-plussers klein in vergelijking met de totale bevolking van Helmond.

Figuur 2.4: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Figuur 2.5 laat zien dat er een sterke samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten. Het overgrote deel van de Marokkaans-Nederlandse jeugd is in Nederland geboren (tweede generatie) (figuur 2.5). In de leeftijdsgroep 25-29 jaar is de eerste generatie nagenoeg gelijk aan de tweede generatie. Onder de Marokkaanse Nederlanders van 35 jaar en ouder is het aandeel tweede generatie zeer beperkt.

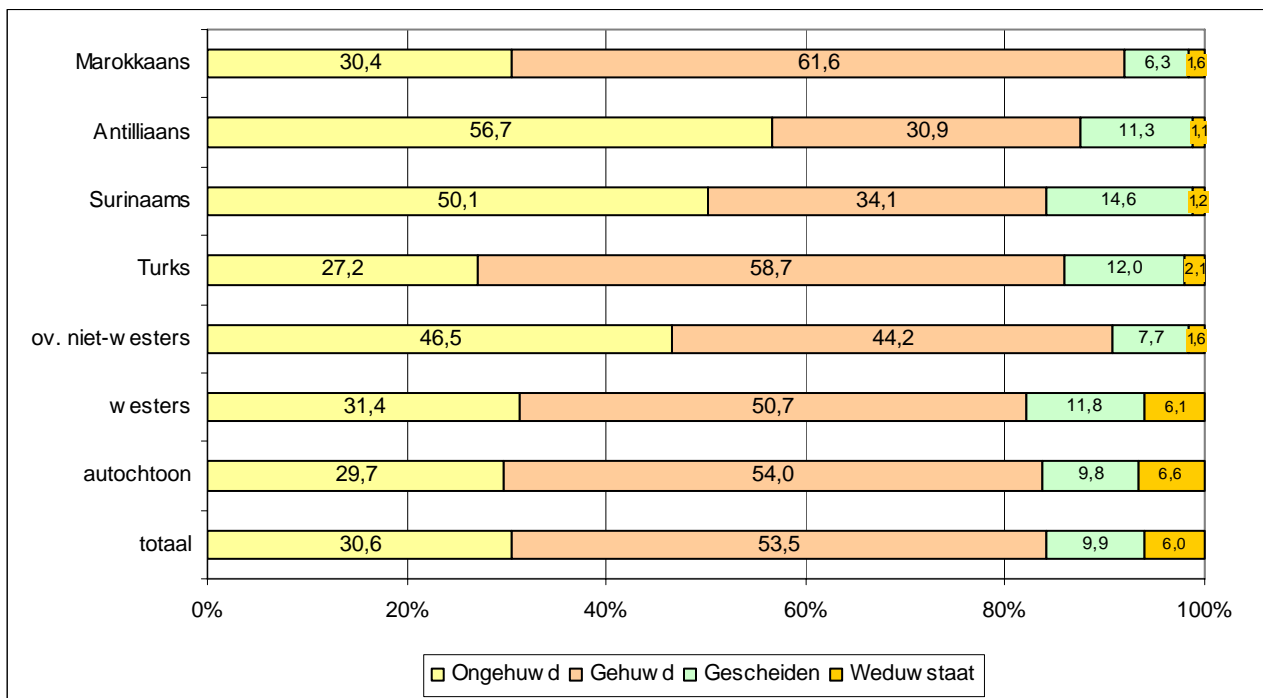
Figuur 2.5: Marokkaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

Van alle inwoners van Helmond van 16 jaar en ouder is 30,6 procent ongehuwd, 53,5 procent is gehuwd en de rest is gescheiden (9,9 procent) of weduwe/weduwnaar (6,0 procent) (zie figuur 2.6).

Het aandeel ongehuwden onder Marokkaanse Nederlanders is vergelijkbaar met het gemiddelde in Helmond; 30,4 procent van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is ongehuwd. Het aandeel gehuwden is met 61,6 procent groter dan gemiddeld. Van de Marokkaanse Nederlanders is 6,3 procent gescheiden, dat is lager dan het gemiddelde onder alle inwoners van Helmond. Ook het percentage weduwen/weduwnaren ligt met 1,6 procent lager dan gemiddeld. Dit laatste komt onder andere door de leeftijdsopbouw onder de migrantengroepen (zie figuur 2.4). Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwnaren logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

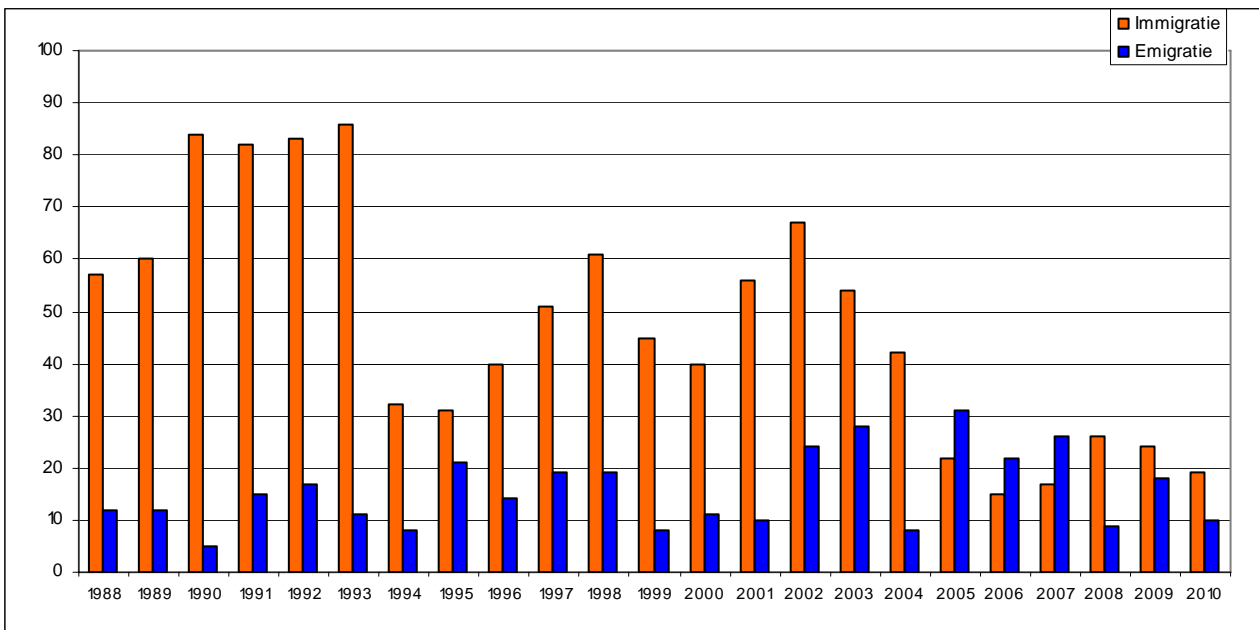
Figuur 2.6: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.7 wordt de immigratie en emigratie van sinds 1988 weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Marokkanen vanuit het buitenland in Helmond, met emigratie het vertrek van Marokkanen vanuit Helmond naar het buitenland.

In het begin van de jaren negentig komen ruim 80 Marokkanen vanuit het buitenland naar Helmond. Na 1993 neemt de immigratie sterk af tot 31 personen in 1995, de jaren erna loopt het aantal immigranten weer op tot 67 personen in 2002. Daarna daalt het aantal tot 15 personen in 2006. Het immigratiecijfer schommelt de laatste jaren rond de twintig personen. De emigratie ligt in de meeste jaren lager dan de immigratie, alleen van 2005 t/m 2007 was er sprake van een klein vertrekoverschot. Vanaf 2008 neemt het aantal immigranten geleidelijk af. In 2010 immigreren er 19 Marokkanen vanuit het buitenland naar Helmond, het aantal Marokkanen dat emigreert bedraagt 10 personen.

Figuur 2.7 : Buitenlandse migratie van Marokkanen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

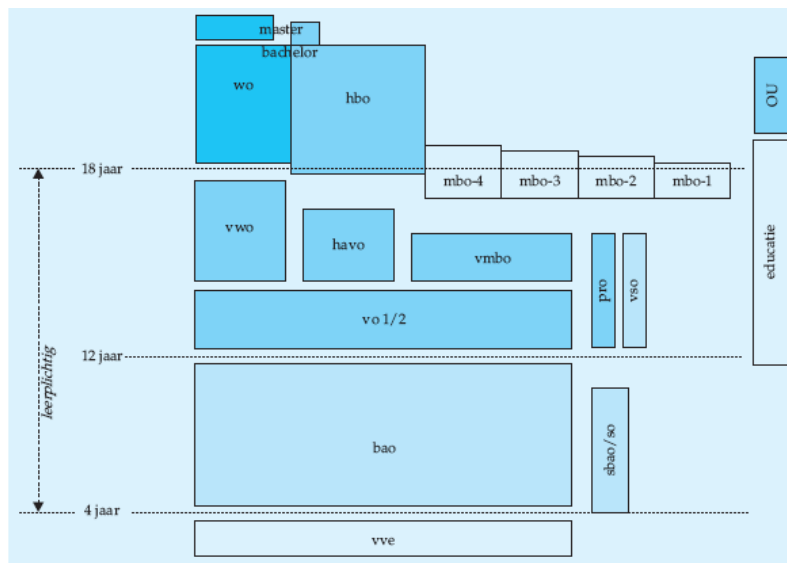
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men werkzaam wordt. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Marokkaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2009/2010. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbl	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2009/2010 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2010 en vermenigvuldigd met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.⁴ In dit rapport presenteren we de voorlopige cijfers. Dit geldt zowel voor de cijfers van het schooljaar 2008/2009 als die van het schooljaar 2009/2010.

Koppeling

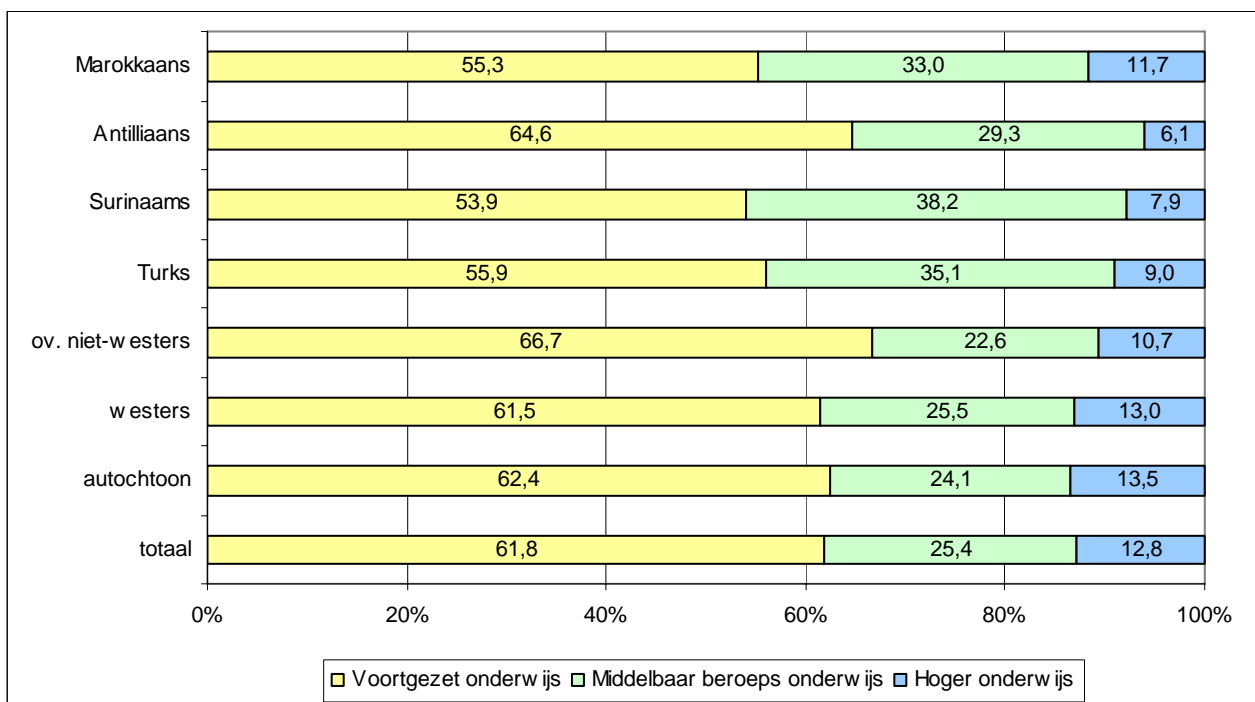
Nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2008/2010 en 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2009 en 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

⁴ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

3.3 Leerlingen en deelnemers

Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige jongeren in het bekostigde onderwijs. We zien dat 61,8 procent van de 12 t/m 22-jarige leerlingen uit Helmond voortgezet onderwijs volgt.⁵ Ongeveer een kwart volgt een mbo-opleiding (25,4 procent). Een klein deel, 12,8 procent van de inwoners tussen de 12 en 22 jaar, volgt hoger onderwijs.

Het aandeel Marokkaans-Nederlandse leerlingen dat voortgezet onderwijs volgt (55,3 procent), is kleiner dan van de totale groep leerlingen in Helmond. Het aandeel dat een mbo-opleiding volgt (33,0 procent) is groter dan gemiddeld. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse leerlingen dat hoger onderwijs volgt, is vergelijkbaar met het gemiddelde in Helmond (11,7 procent).

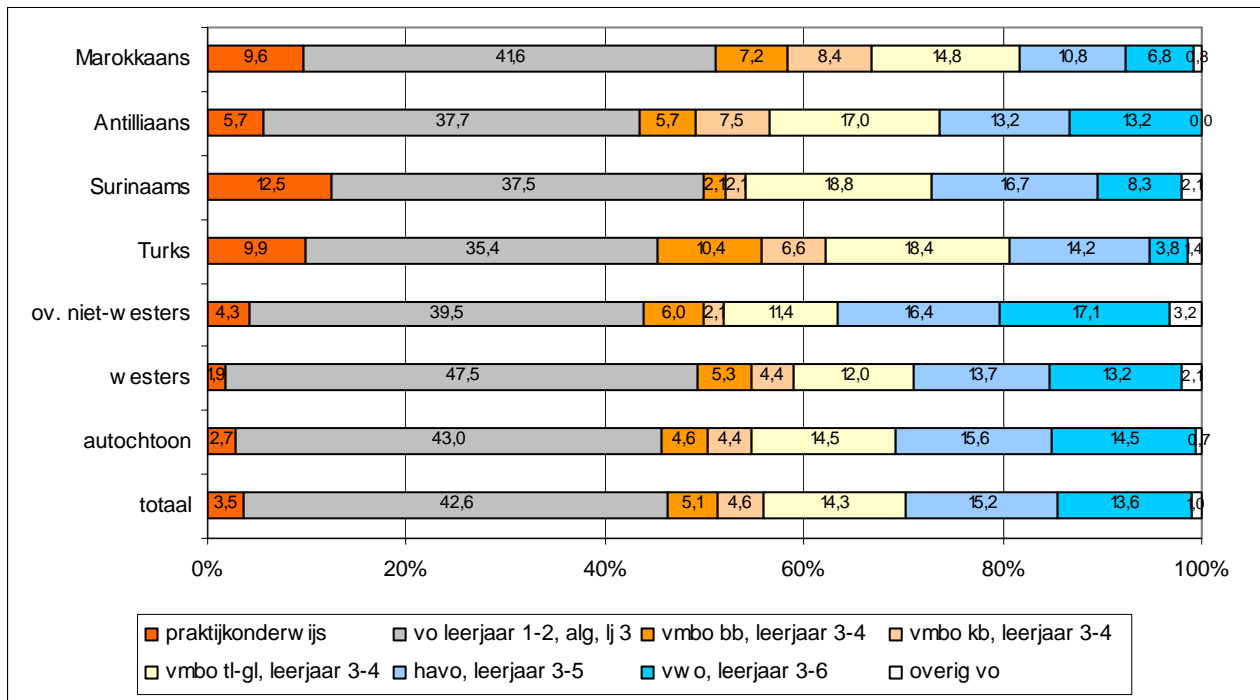
Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

⁵ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13-jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

3.3.1 Marokkaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

In deze paragraaf gaan we in op schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 in het voortgezet onderwijs. In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁶

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

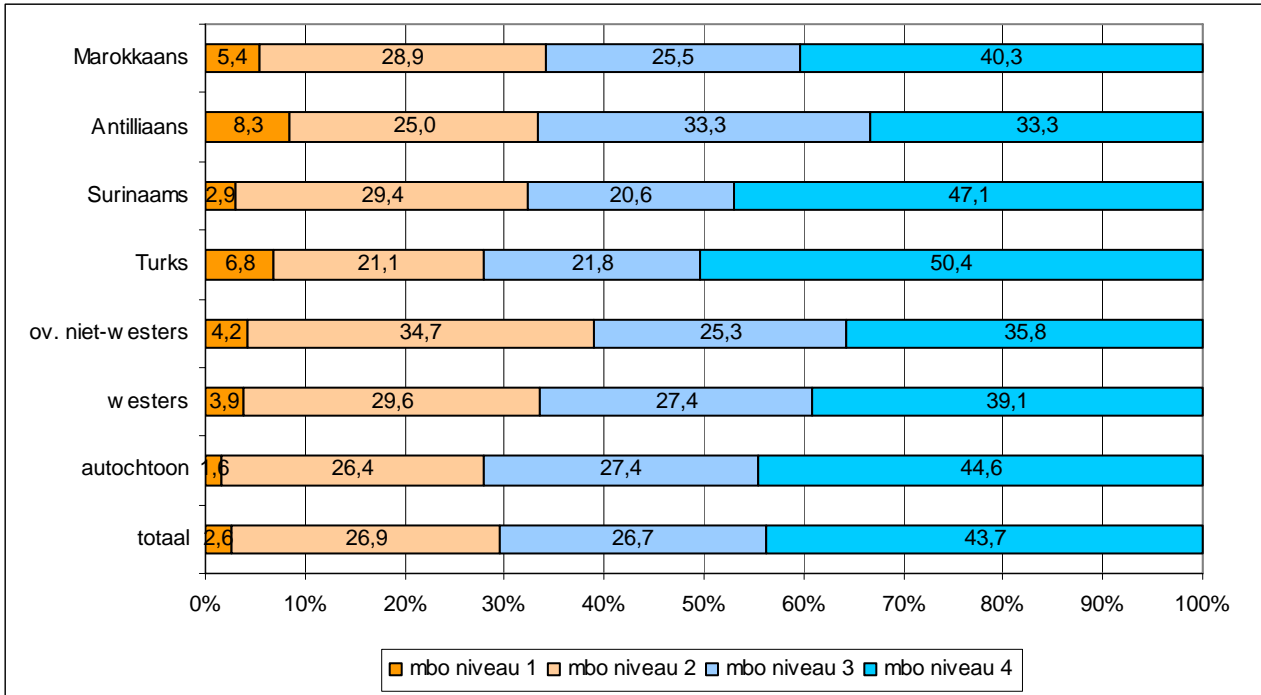
Uit figuur 3.2 wordt duidelijk dat een bovengemiddeld groot deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren in Helmond praktijkonderwijs volgt (9,6 procent). Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel.

We zien verder dat van de totale groep leerlingen van 12 t/m 22 jaar uit Helmond 15,2 procent in de bovenbouw van de havo zit en 13,6 procent in de bovenbouw van het vwo. Onder Marokkaans-Nederlandse jongeren liggen deze percentages lager, namelijk op respectievelijk 10,8 en 6,8 procent.

⁶ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

3.3.2 Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op 12 t/m 22-jarige leerlingen in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

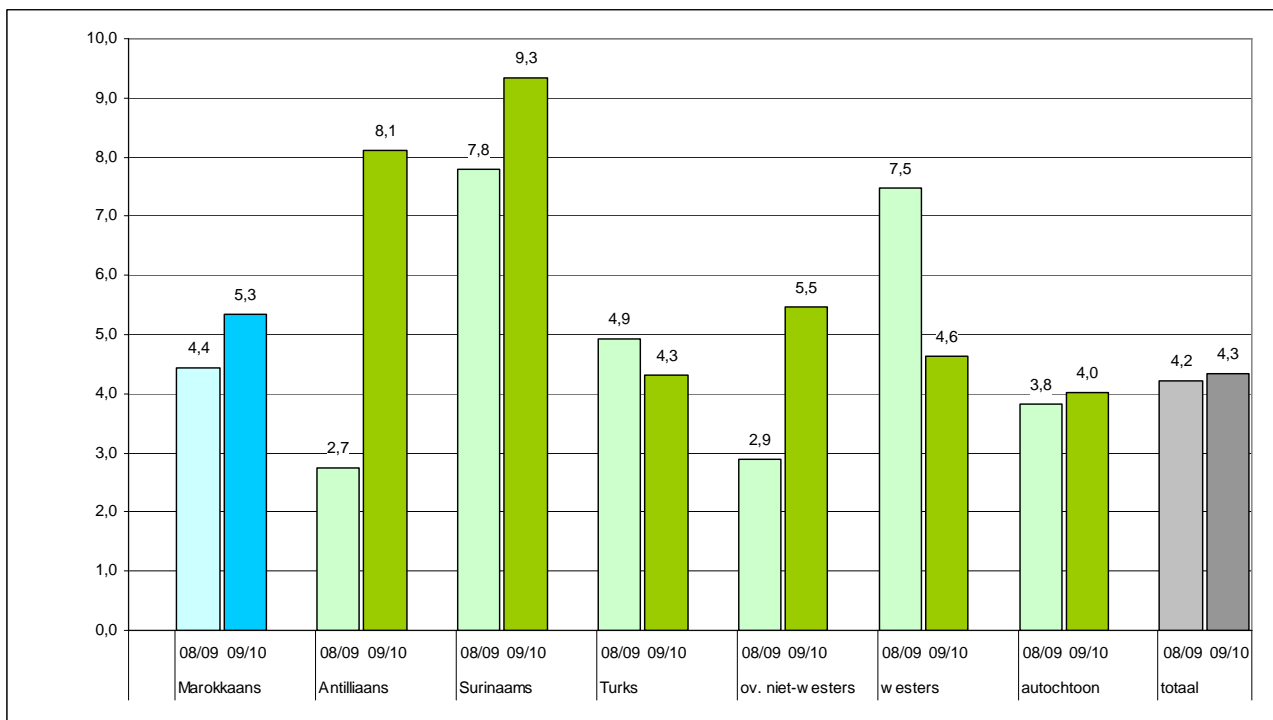
Figuur 3.3: Deelnemers (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

In figuur 3.3 zien we dat het niveau waarop Marokkaans-Nederlandse deelnemers mbo onderwijs volgen ongeveer overeen komt met het niveau van alle deelnemers in het mbo in Helmond. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse leerlingen op het mbo niveau 1 is iets groter dan gemiddeld (5,4 procent tegenover 2,6 procent gemiddeld). Het aandeel op het mbo niveau 4 is kleiner dan gemiddeld (40,3 procent tegenover 43,7 procent).

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Marokkaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in Helmond. We maken daarbij tevens een vergelijking tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de schooljaren 2008/2009 en 2009/2010. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Per 1 januari 2010 wonen er in Helmond 6.729 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1). In het schooljaar 2009/2010 hebben er hiervan 292 (4,3 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is iets gestegen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 toen 4,2 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde.

Van de 375 Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben er 20 (5,3 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat

de school voortijdig verlaat is toegenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 waarin 4,4 procent de school voortijdig verliet.

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.⁷ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 4,3 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater.

Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren heeft 5,3 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 23 procent.⁸ In het vorige schooljaar was de oververtegenwoordiging 18 procentpunten lager (5 procent). Onder Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters gaat het om een toename van 4 personen. Onder de totale groep schoolverlaters gaat het om een toename van 10 personen.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010

	Marokkaans			totaal		
	08/09	09/10	verschil	08/09	09/10	verschil
leerlingen vo/mbo 12 t/m 22 jaar	361	375		6.683	6.729	
nieuw voortijdig schoolverlaten (N)	16	20	4	282	292	10
nieuw voortijdig schoolverlaten (%)	4,4	5,3	0,9	4,2	4,3	0,1
oververtegenwoordiging (%)	5	23	18	nvt	nvt	nvt

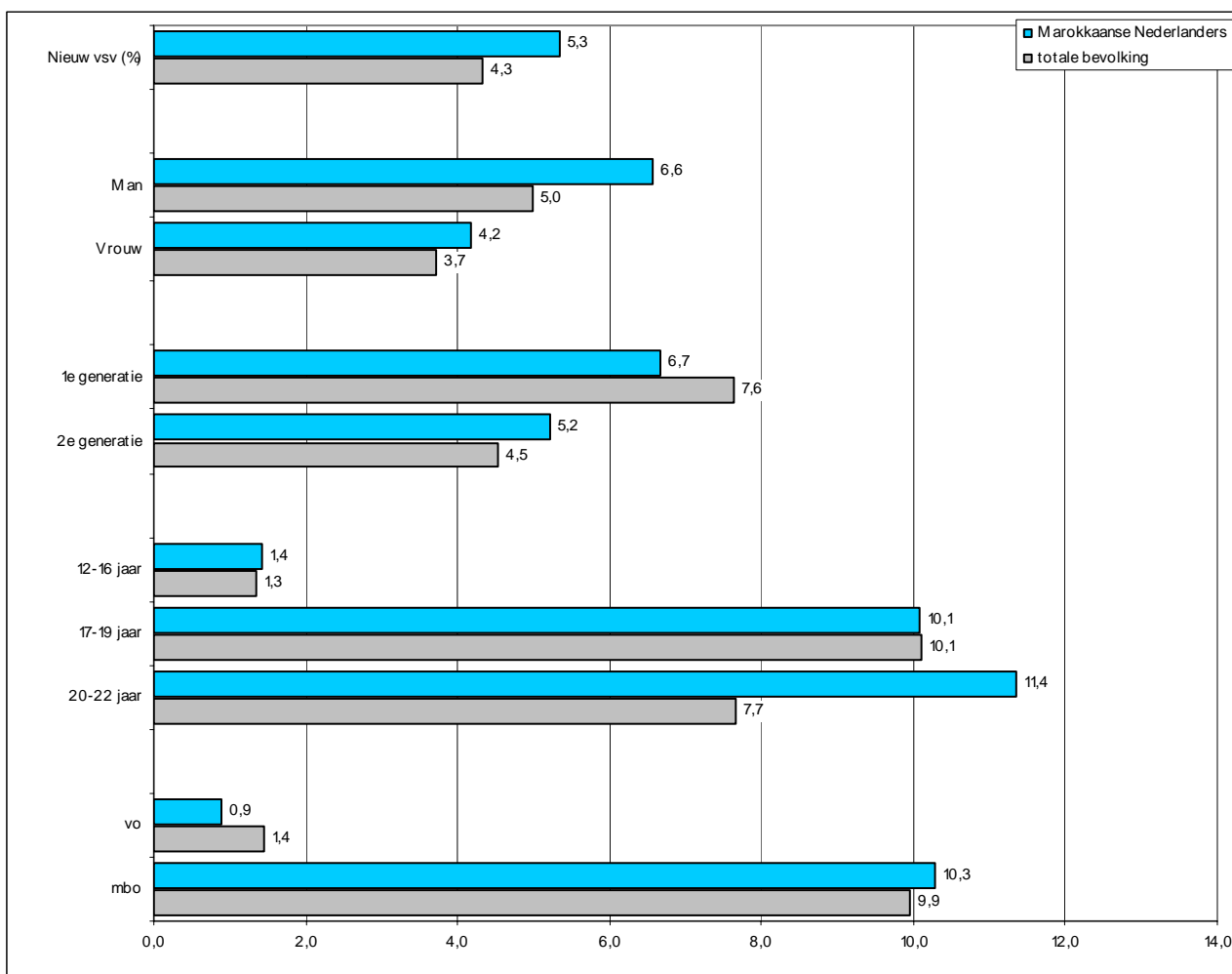
Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In tabel b3.3 in de bijlage wordt het aantal, het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

⁷ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$
⁸ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

3.4.1 Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

In figuur 3.5 splitsen we de vsv-cijfers uit naar geslacht, generatie, leeftijd en onderwijssoort. Het aandeel voortijdig schoolverlaters onder jongens is groter dan onder meisjes. Dit beeld zien we ook bij jongeren van Marokkaanse herkomst.

Figuur 3.5: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Marokkaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Onder Marokkaans-Nederlandse jongens is het aandeel vsv-ers 6,6 procent, onder meisjes is dit 4,2 procent. Onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers 6,7 procent, onder de tweede generatie 5,2 procent.

Zowel onder de totale groep leerlingen als onder Marokkaans-Nederlandse leerlingen is het aandeel voortijdig schoolverlaters in de leeftijdsgroep 12 t/m 16 laag. Bij Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel voortijdig schoolverlaters het grootst onder de 20 t/m 22-jarigen (11,4 procent). Ten slotte zien we dat voortijdig schoolverlaten met name in het mbo voorkomt. Opgemerkt wordt dat het aantal Marokkaans-Nederlandse vsv-ers beperkt is en dat de resultaten van deze analyses daarom voorzichtig moeten worden geïnterpreteerd. Voor absolute aantallen wordt verwezen naar tabel b3.2 in de bijlage.

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkeringsituatie van de Marokkaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Marokkaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Marokkaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Marokkaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Marokkaanse Nederlanders.

4.2 Gebruikte begrippen en databronnen

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).⁹

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100.

Data

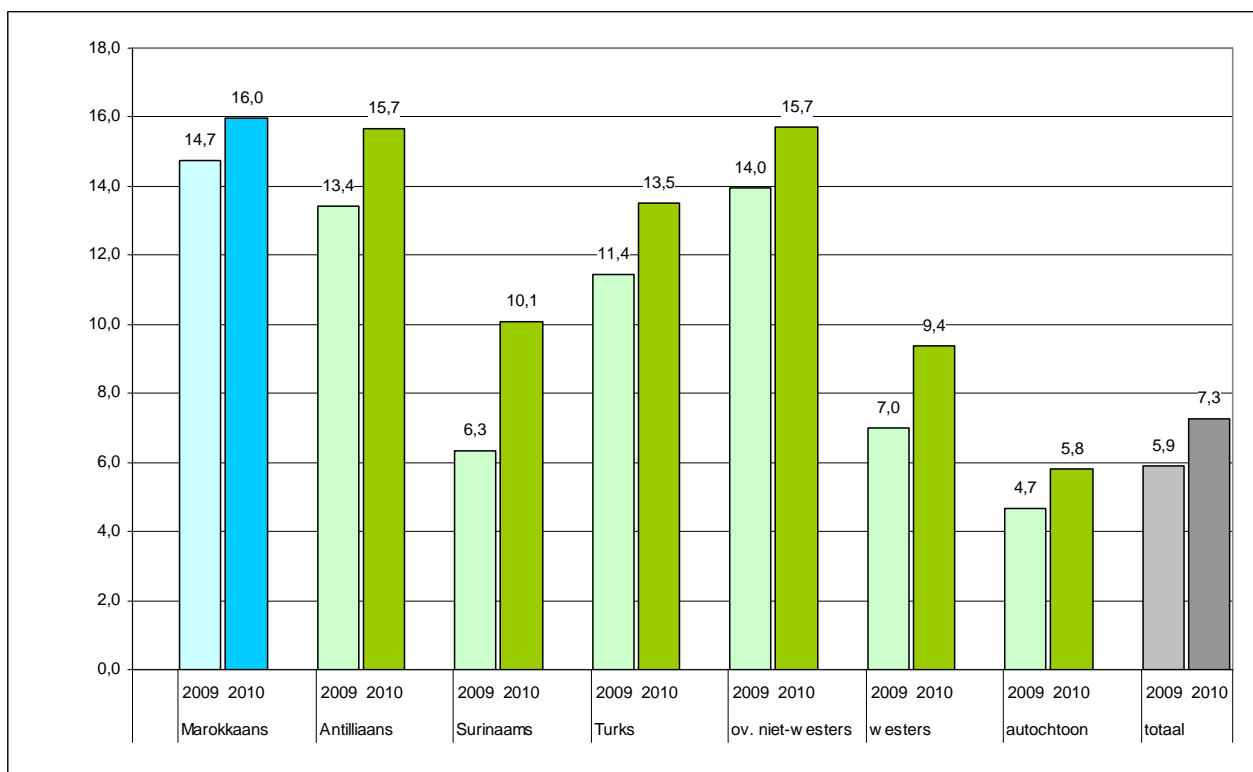
De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

4.3 Werkzoekenden

In figuur 4.1a is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar in 2009 en 2010 opgenomen. Per 1 januari 2010 wonen in Helmond 59.495 personen van 15 t/m 64 jaar. Daarvan staan er 4.315 (7,3 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is gestegen ten opzichte van 2009. Toen stond 5,9 procent van de 15 t/m 64-jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven.

Van de 2.225 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 355 (16,0 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is hoger dan het percentage van 14,7 in 2009.

⁹ In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

Figuur 4.1a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Marokkaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van Helmond. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep van Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹⁰ In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven voor de afgelopen twee jaar. Van alle 15 t/m 64-jarigen is 7,3 procent werkzoekend.

Van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 16,0 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking is 120 procent.¹¹ Dat is 31

¹⁰ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 8% al werkzoekende staat ingeschreven en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 10% dan is de oververtegenwoordiging: $((10-8)/8) \cdot 100 = 25\%$

¹¹ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 151 procent in 2009. Onder de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 32 personen, onder de totale groep werkzoekenden om een toename van 827 personen.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	2.193	2.225		59.332	59.495	
werkzoekenden (N)	323	355	32	3.488	4.315	827
werkzoekenden (%)	14,7	16,0	1,3	5,9	7,3	1,4
oververtegenwoordiging (%)	151	120	-31	nvt	nvt	nvt

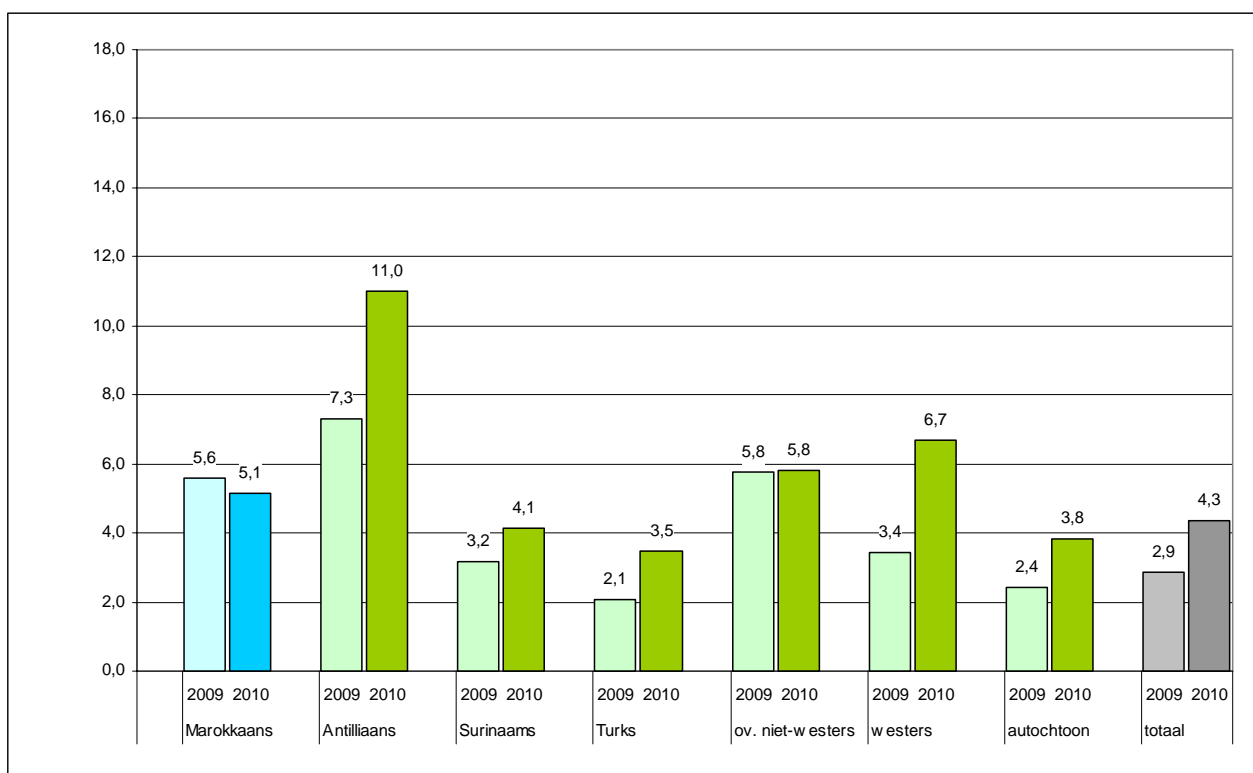
Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in Helmond. Als we figuur 4.1a vergelijken met figuur 4.1b zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 9.742 jongeren van 15 t/m 24 jaar in Helmond (zie ook tabel 4.2). Daarvan staan er 423 (4,3 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is toegenomen in vergelijking met 2009. Toen was 2,9 procent als werkzoekende ingeschreven (zie figuur 4.1b).

Van de 544 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 24 jaar zijn er 28 (5,1 procent) werkzoekend. In 2009 was dit 5,6 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel werkzoekenden afgelopen jaar juist afgenomen.

Figuur 4.1b: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige

Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking komt voor Helmond uit op 19 procent. Dat is 76 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 95 procent in 2009. Onder de Marokkaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een afname van 2 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 143 personen.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	535	544		9.717	9.742	
werkzoekenden (N)	30	28	-2	280	423	143
werkzoekenden (%)	5,6	5,1	-0,5	2,9	4,3	1,4
oververtegenwoordiging (%)	95	19	-76	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In tabel b4.5 in de bijlage wordt het aantal en het percentage werkzoekenden en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

4.3.1 Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

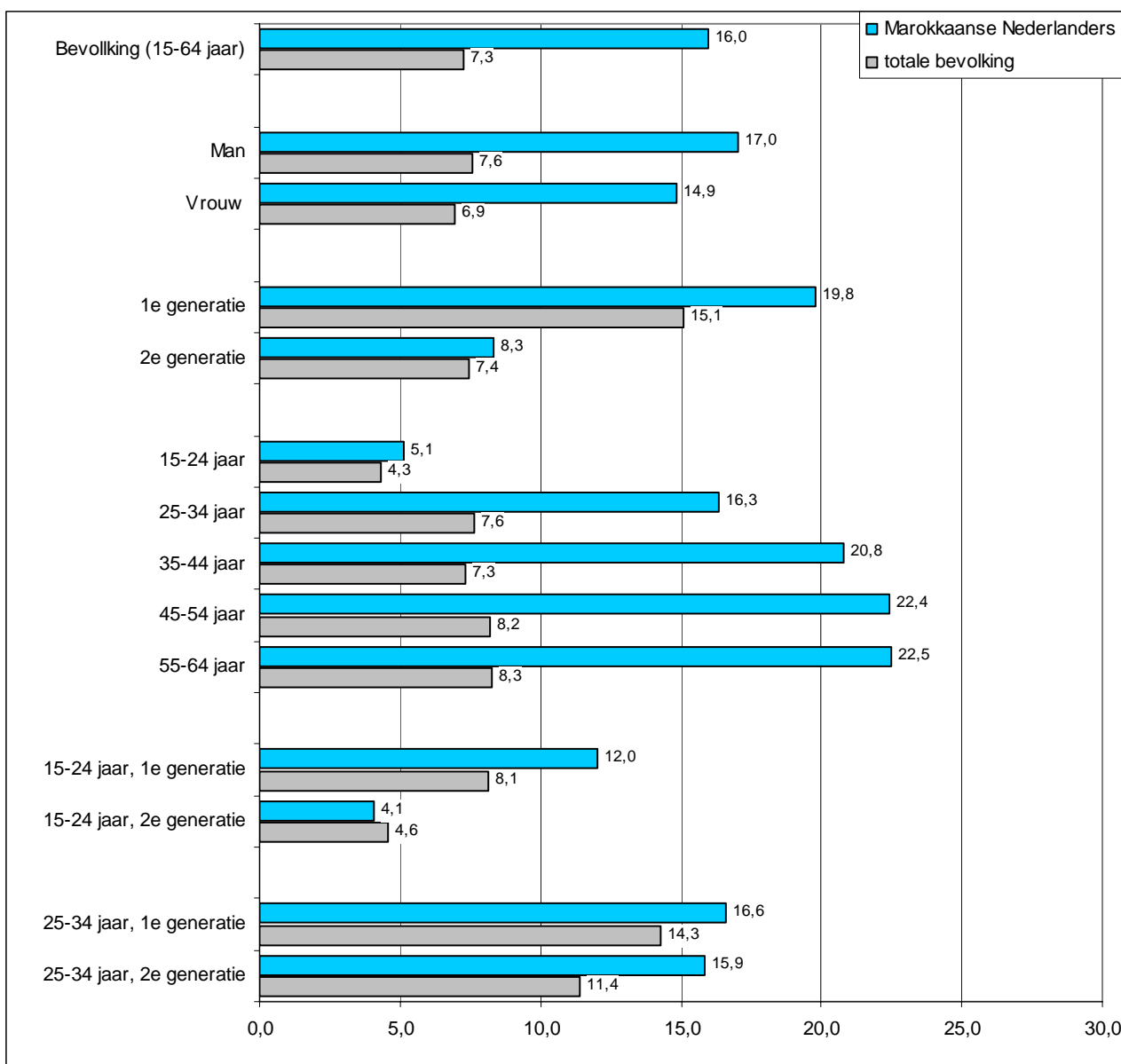
In figuur 4.2 wordt het aandeel werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie (zie ook b4.1 in de bijlage).

We zien dat het percentage werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse mannen iets hoger ligt dan onder Marokkaans-Nederlandse vrouwen (respectievelijk 17,0 procent en 8,3 procent).

Bij de Marokkaanse Nederlanders is het percentage werkzoekenden, net als bij de totale bevolking van Helmond, onder de eerste generatie veel hoger dan onder de tweede generatie (respectievelijk 19,8 procent en 14,9 procent). Dit kan voor een deel het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Marokkaanse Nederlanders is gemiddeld genomen veel jonger (zie figuur 2.5) en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen de leeftijdsgroepen 15 t/m 24 jaar en 25 t/m 34 jaar. Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden van de eerste generatie zijn veel vaker werkzoekend dan 15 t/m 24-jarigen van de tweede generatie (respectievelijk 12,0 procent en 4,1 procent). Bij de groep van 25-34-jarigen is het verschil tussen de generaties kleiner geworden.

Over het algemeen geldt dat het aandeel werkzoekenden verder toeneemt naarmate de leeftijd stijgt. Onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking zien we dit beeld ook, van de 55 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 22,5

procent werkzoekend. Onder de totale bevolking van 55 t/m 64-jaar is 8,3 procent werkzoekend.

Figuur 4.2: Aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Kenmerken van werkzoekenden

In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk; duur, opleidingsniveau en beroepsniveau.

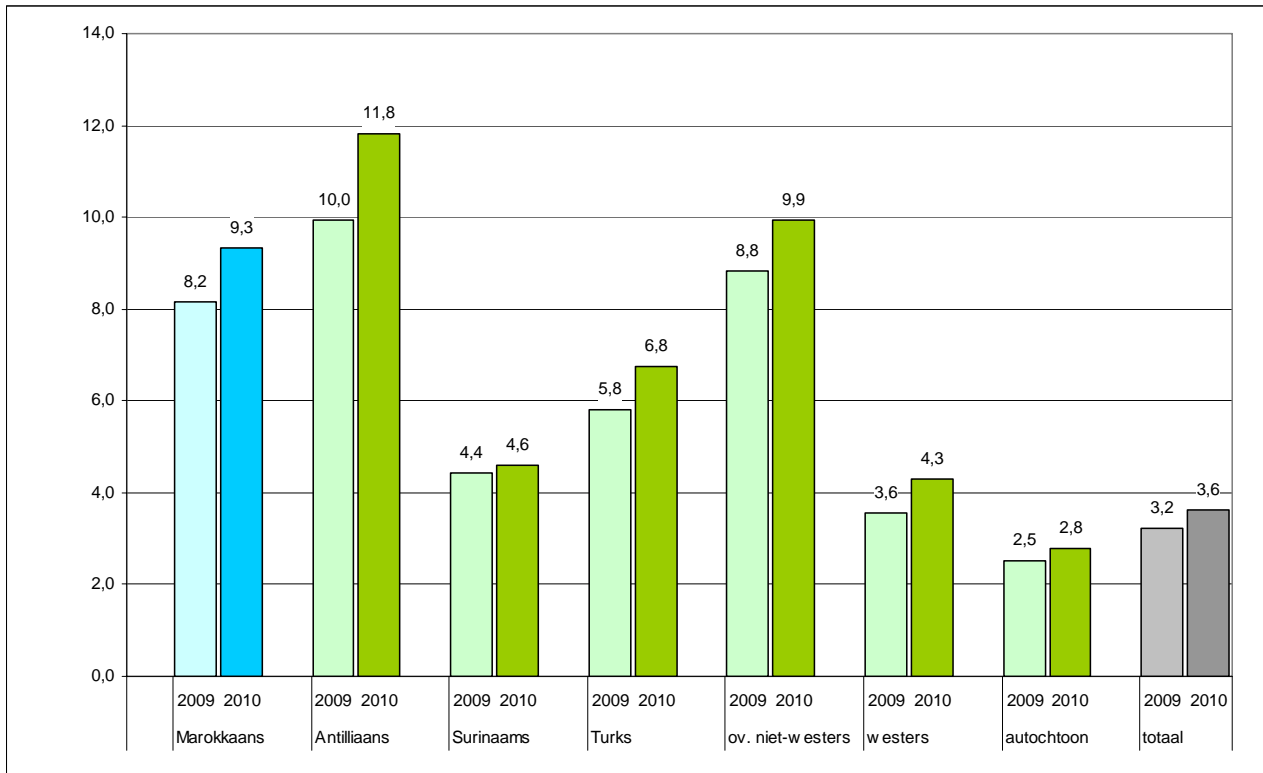
We zien hier dat van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden 29,9 procent korter dan 6 maanden werkzoekend is. Dit is lager dan het gemiddelde van de totale groep werkzoekenden in Helmond (37,1 procent). Van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden heeft 36,9 procent geen of lager onderwijs

genoten. Hiermee zijn ze vaak lager opgeleid dan de gemiddelde werkzoekende in Helmond (22,7 procent). Ook zoeken ze veel vaker werk op een elementair niveau dan de gemiddelde werkzoekende (52,0 procent tegenover 34,3 procent gemiddeld).

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 59.495 inwoners in Helmond in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 2.167 (3,6 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB, WIJ of de IOA (zie figuur 4.3a en tabel 4.3). In 2009 was 3,2 procent van de 15 t/m 64-jarigen afhankelijk van een uitkering. Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is dus gestegen ten opzichte van 2009.

Van de 2.225 Marokkaanse Nederlanders krijgen er 208 (9,3 procent) een uitkering. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaanse Nederlanders is gestegen ten opzichte van 2009, toen 8,2 procent afhankelijk was van een uitkering.

Figuur 4.3a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan van de totale bevolking van Helmond. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen.

De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Marokkaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep van Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹² In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle 15 t/m 64-jarigen is in 2010 3,6 procent afhankelijk van een uitkering. In 2010 ontvangt 9,3 procent van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders een uitkering. De oververtegenwoordiging komt in 2010 uit op 157 procent, dat is 3 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 154 procent in 2009.¹³ Onder de Marokkaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een toename van 29 personen, onder de totale groep om een toename van 259 personen.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	2.193	2.225		59.332	59.495	
uitkeringen (N)	179	208	29	1.908	2.167	259
uitkeringen (%)	8,2	9,3	1,1	3,2	3,6	0,4
oververtegenwoordiging (%)	154	157	3	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

¹² Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$

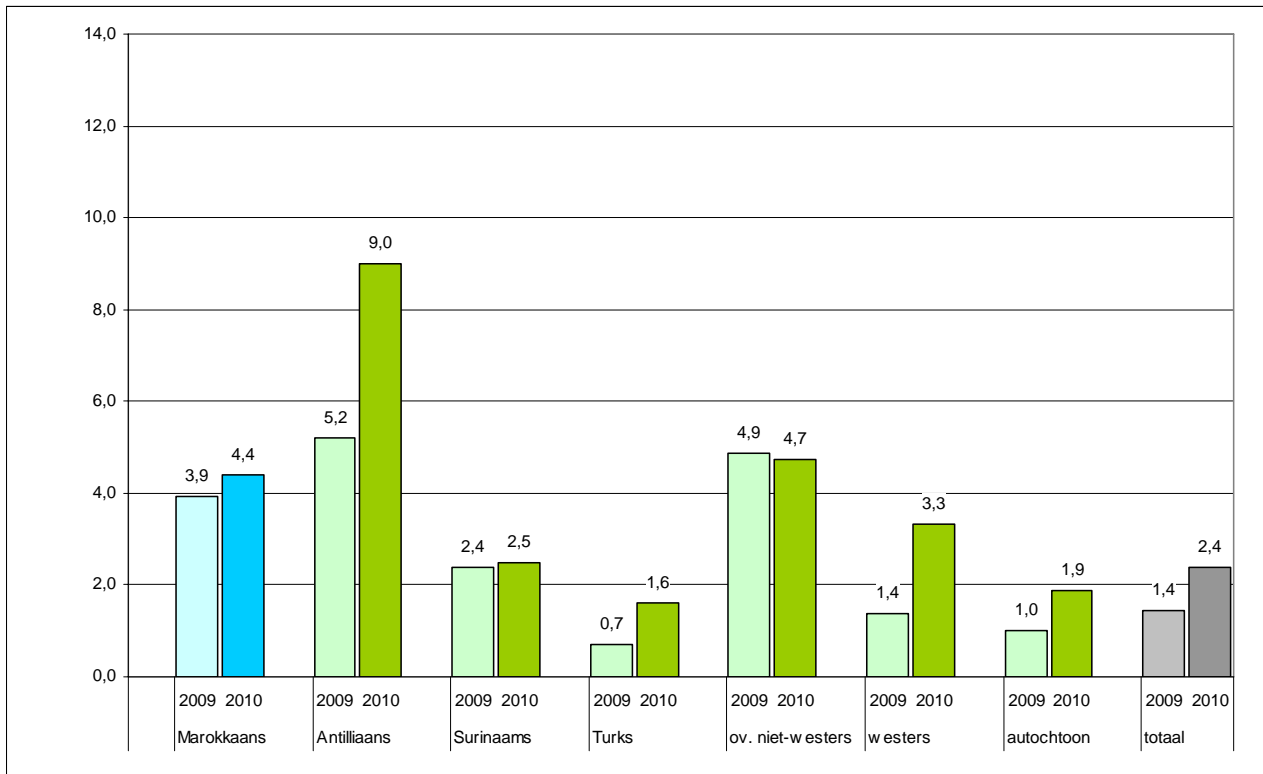
¹³ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in Helmond.

Als we figuur 4.3b vergelijken met figuur 4.3a, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24 jarige jongeren veel kleiner is dan van 15 t/m 64 jarigen. Er zijn in Helmond 9.742 jongeren. Daarvan ontvangen er 231 (2,4 procent) een uitkering. Dit betekent een toename in vergelijking met 2009 toen 1,4 procent van de jongeren een uitkering ontving.

Van de 544 Marokkaans-Nederlandse jongeren krijgen 24 (4,4 procent) een uitkering. We zien dat het percentage Marokkaans-Nederlandse jongeren ten opzichte van 2009 toegenomen is. Toen ontving 3,9 procent van de Marokkaans-Nederlandse jongeren een uitkering.

Figuur 4.3b: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven. Voor de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is de oververtegenwoordiging 86 procent, dat is 88 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 174 procent in 2009. Onder jonge Marokkaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een toename van 3 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 92 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	535	544		9.717	9.742	
uitkeringen (N)	21	24	3	139	231	92
uitkeringen (%)	3,9	4,4	0,5	1,4	2,4	1,0
oververtegenwoordiging (%)	174	86	-88	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

In tabel b4.6 in de bijlage wordt het aantal en het percentage uitkeringsontvangers en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

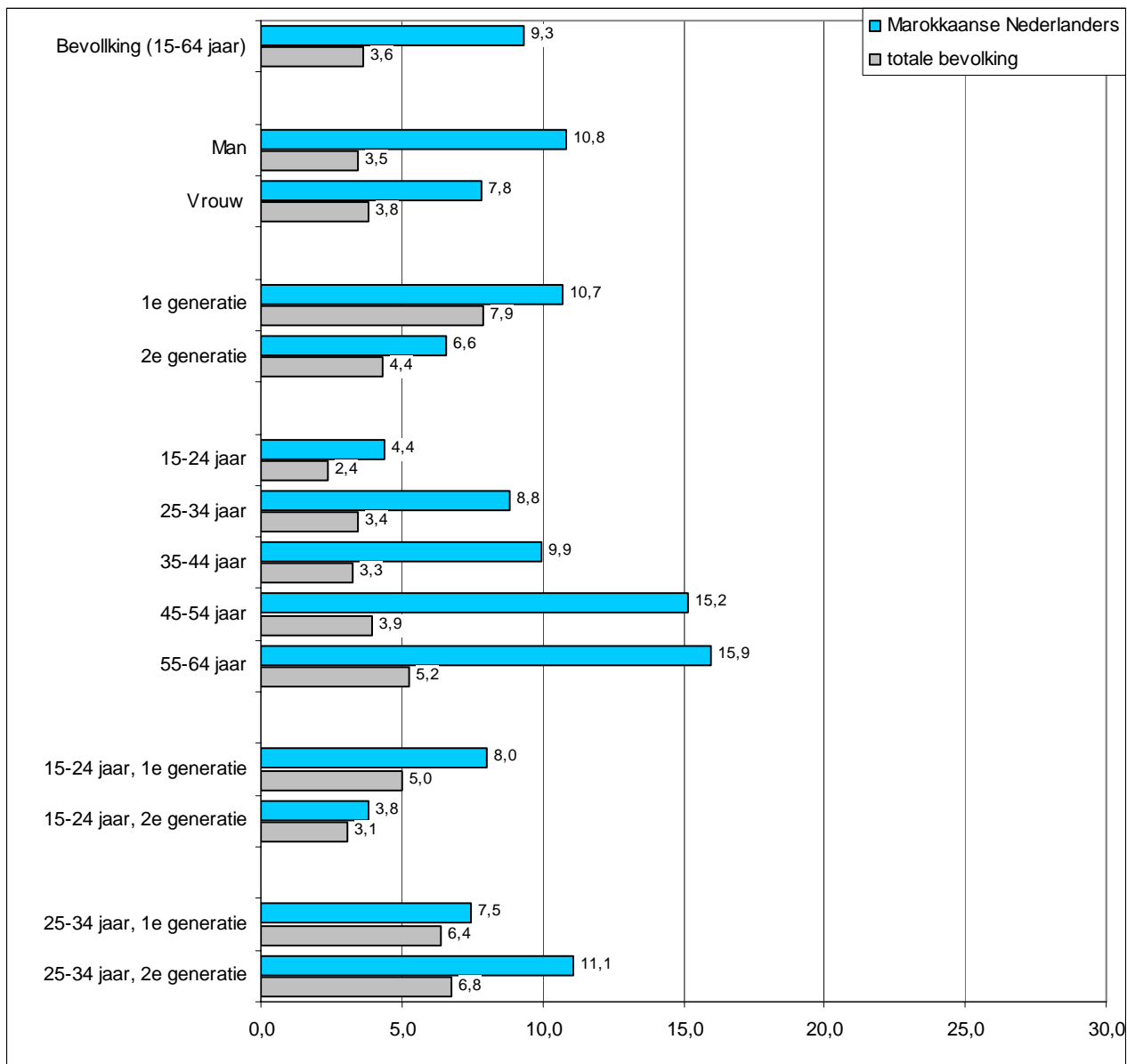
4.4.1 Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers achtergrondkenmerken

Uit figuur 4.4 blijkt dat Marokkaans-Nederlandse mannen vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Marokkaans-Nederlandse vrouwen (10,8 procent versus 7,8 procent).

Verder blijkt de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders uit Helmond vaker afhankelijk van een uitkering dan de tweede generatie (10,7 procent versus 6,6 procent).

Dit is deels het gevolg van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en het aandeel uitkeringsontvangers onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen. In de leeftijdsgroep 15 t/m 24 jaar is het aandeel uitkeringsontvangers onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders (8,0 procent) na correctie nog steeds aanzienlijk hoger dan onder de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders (3,8 procent). In de opvolgende leeftijdsgroep van 25 t/m 34 jaar is het aandeel uitkeringsontvangers hoger onder de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders (11,1 procent tegenover 7,5 procent onder de eerste generatie).

Evenals bij alle andere bevolkingsgroepen is de uitkeringsafhankelijkheid onder Marokkaans-Nederlandse ouderen veel groter dan onder Marokkaans-Nederlandse jongeren. Marokkaanse Nederlanders zijn echter binnen elke leeftijdsgroep oververtegenwoordigd. Het hoogste percentage Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers vinden we onder 55 t/m 64-jarigen (15,9 procent). Onder de totale bevolking van Helmond ligt het aandeel uitkeringsontvangers onder 55 t/m 64-jarigen op 5,2 procent.

Figuur 4.4: Aandeel Marokkaanse Nederlanders (15–64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. We zien daar dat van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers een groot gedeelte langdurig afhankelijk is van een uitkering. 29,3 procent is 5 jaar of langer afhankelijk van een uitkering. Voor de totale groep uitkeringsontvangers in Helmond is een nog groter deel al meer dan vijf jaar van een uitkering afhankelijk (37,4 procent).

5.1 Inleiding

Het huidige beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking in Helmond. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van Helmond.

In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking van Helmond in het jaar 2010. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van Helmond. In paragraaf 5.4 worden verdachtencijfers gepresenteerd voor de periode 2006-2010. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2010 in Helmond ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Marokkaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere

misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2010

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

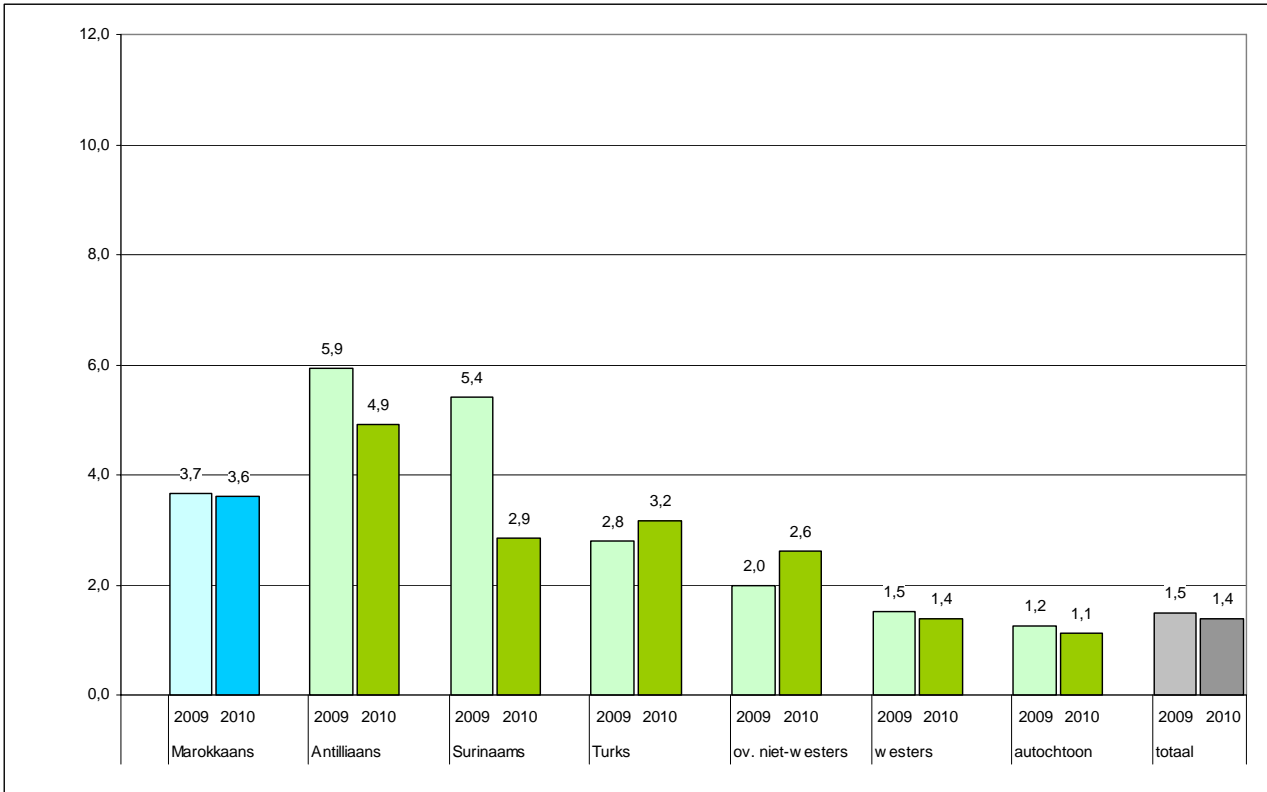
Koppeling

Geregistreerde verdachten in 2010 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

5.3 Verdachten 2010

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2010 telt Helmond 74.405 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2010 komen er hiervan 1.027 (1,4 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1a en tabel 5.1). Het percentage verdachten is ten opzichte van 2009 (1,5 procent) iets gedaald.

Van de 2.581 Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder worden 93 (3,6 procent) personen verdacht. Het percentage verdachten onder Marokkaanse Nederlanders is iets lager dan in 2009, toen 3,7 procent werd verdacht van een misdrijf.

Figuur 5.1a: Verdachten (12 jaar en ouder), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en het aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten te delen door het aandeel verdachten in de totale groep.¹⁴ In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle personen van 12 jaar en ouder staat 1,4 procent geregistreerd als verdachte. Van Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder staat 3,6 procent geregistreerd als verdachte. De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder is 161 procent, dat is 14 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging in 2009.¹⁵ Deze bedroeg toen 147 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse verdachten bleef het aantal verdachten gelijk, onder de totale groep gaat het om een afname van 68 personen.

¹⁴ Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3)*100=100\%$

¹⁵ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

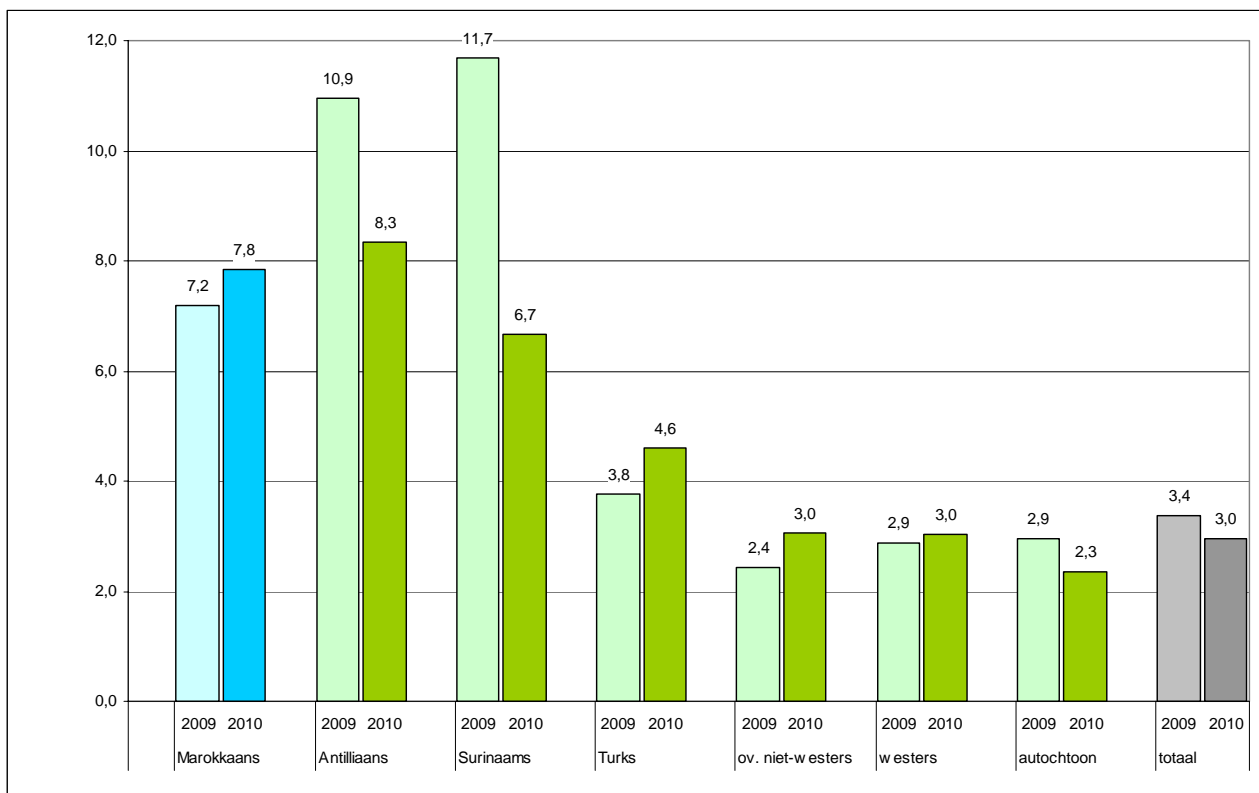
	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 12 jaar en ouder	2.536	2.581		73.900	74.405	
verdacht (N)	93	93	0	1.095	1.027	-68
verdacht (%)	3,7	3,6	-0,1	1,5	1,4	-0,1
oververtegenwoordiging (%)	147	161	14	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In figuur 5.1b is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1a zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen. Er wonen in Helmond 12.899 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2010 worden er daarvan 382 verdacht, dat is 3,0 procent. Het aandeel verdachte jongeren is kleiner dan in 2009. Toen werd 3,4 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 714 Marokkaans-Nederlandse jongeren worden er 56 (7,8 procent) verdacht. Dat is meer dan het percentage in 2009 (7,2 procent).

Figuur 5.1b: Verdachten (12-24 jaar), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar.

De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar bedraagt 165 procent. Dat is 52 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 113 procent in 2009. Onder de jonge Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 5 personen, onder de totale groep om een afname van 51 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 12 t/m 24 jaar	710	714		12.819	12.899	
verdacht (N)	51	56	5	433	382	-51
verdacht (%)	7,2	7,8	0,6	3,4	3,0	-0,4
oververtegenwoordiging (%)	113	165	52	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In tabel b5.4 in de bijlage wordt ook het aantal en het percentage verdachten en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

5.3.1 Marokkaans-Nederlandse verdachten achtergrondkenmerken

In figuur 5.2 wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar subgroepen.

Verdachten naar geslacht

Mannen worden vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt ook voor de Marokkaanse Nederlanders. Van alle vrouwen van 12 jaar en ouder in Helmond wordt in 2010 0,5 procent verdacht. Van de mannen wordt 2,3 procent verdacht van een misdrijf (zie figuur 5.2). Het percentage verdachten onder Marokkaans-Nederlandse mannen (5,7 procent) ligt hoger dan gemiddeld. Ook Marokkaans-Nederlandse vrouwen (1,4 procent) worden vaker verdacht dan de totale vrouwelijke bevolking van Helmond.

Verdachten naar leeftijd en generatie

Van de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen (12 t/m 17-jarigen) wordt 7,1 procent verdacht, van de 18 t/m 24-jarigen wordt 8,5 procent verdacht. Onder

de 25 t/m 44-jarige Marokkaanse Nederlanders is het percentage verdachten 2,5 procent, dat is aanzienlijk lager is dan het percentage verdachten onder de Marokkaans-Nederlandse jongvolwassenen (zie figuur 5.2).

Onder Marokkaanse Nederlanders lijkt het verschil tussen het aandeel verdachten van de eerste en tweede generatie op het eerste gezicht groot. Van de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is 1,7 procent verdacht, van de tweede generatie 7,1 procent. Een en ander hangt echter sterk samen met het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en, zoals eerder werd aangegeven, het aandeel verdachten onder jongeren is in het algemeen groter dan onder ouderen. Om te voorkomen dat verschillen in verdachtenpercentages tussen generaties onterecht worden toegeschreven aan een generatie-effect, terwijl er eigenlijk sprake is van een leeftijdseffect, is in figuur 5.2 de analyse tevens gemaakt voor Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar. We zien dat het verschil tussen de generaties na de correctie voor leeftijd veel kleiner is geworden. Van de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders van 12 t/m 24 jaar wordt 8,1 procent verdacht. Onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders van 12 t/m 24 jaar is dit 6,0 procent.

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau, hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.¹⁶ Deze samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar.

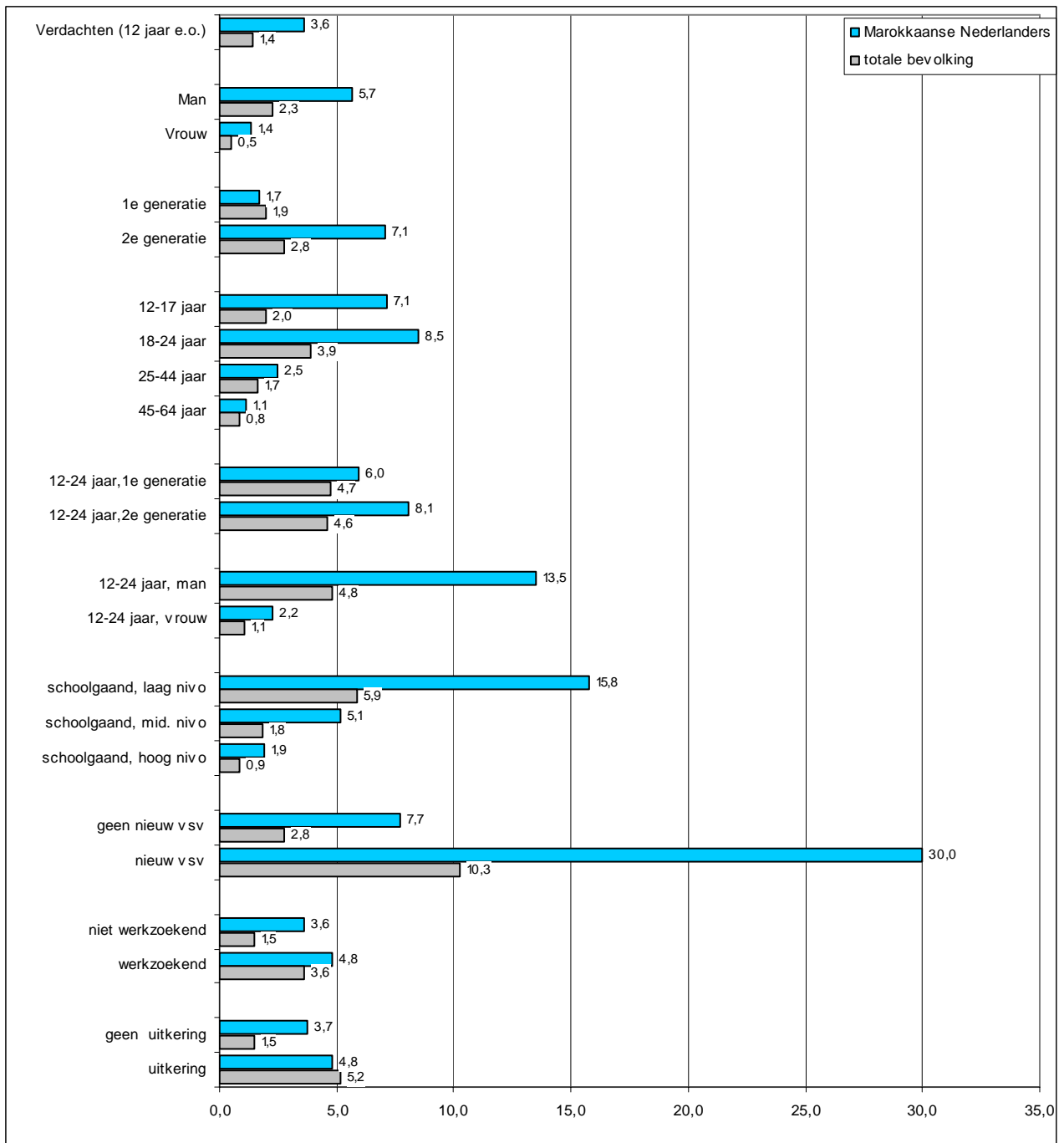
Van de Marokkaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 7,7 procent verdacht, van de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters 30,0 procent. Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen dus vaker in aanraking met de politie dan Marokkaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten. Bij de genoemde percentages moet echter de kanttekening geplaatst worden dat het om zeer kleine aantallen gaat en dat deze uitkomsten dus met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd moeten worden. Wat betreft Marokkaans-Nederlandse vsv-ers gaat het om 6 verdachten op de 20 Marokkaans-Nederlandse jongeren die de school voortijdig hebben verlaten (zie tabel b5.1 in de bijlage).

¹⁶ De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

Onder de totale bevolking in Helmond zien we dat werkzoekenden veel vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden. Onder de Marokkaanse Nederlanders zien we dit beeld minder. Het percentage verdachten onder Marokkaans-Nederlandse niet werkzoekenden is met 3,6 procent iets lager dan dat voor Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (4,8 procent).

Personen met een uitkering worden vaker verdacht dan personen zonder uitkering. Dit beeld zien we zowel bij de Marokkaans-Nederlandse bevolking als de totale bevolking. Het aandeel verdachten onder Marokkaanse Nederlanders met een uitkering is met 4,8 procent iets hoger dan van de Marokkaanse Nederlanders zonder uitkering 3,7 procent.

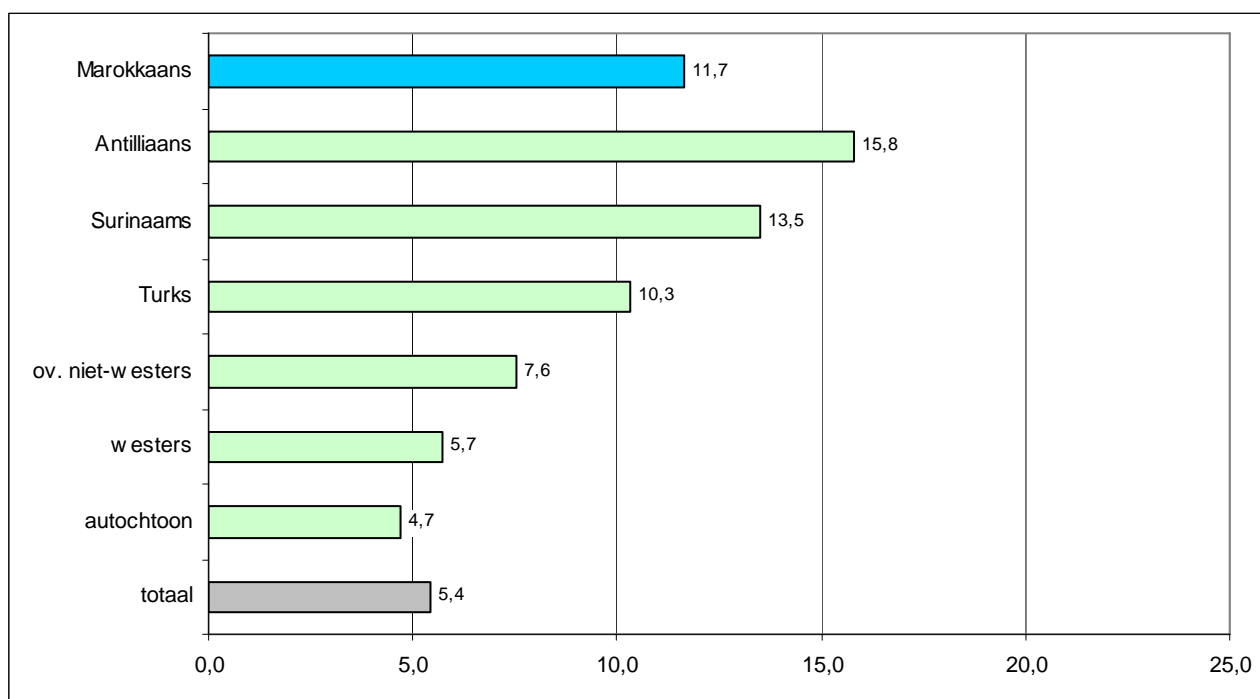

Figuur 5.2: Aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.4 Verdachten 2006-2010

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van Helmond in 2010 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2010 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Figuur 5.3: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2006-2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2010)

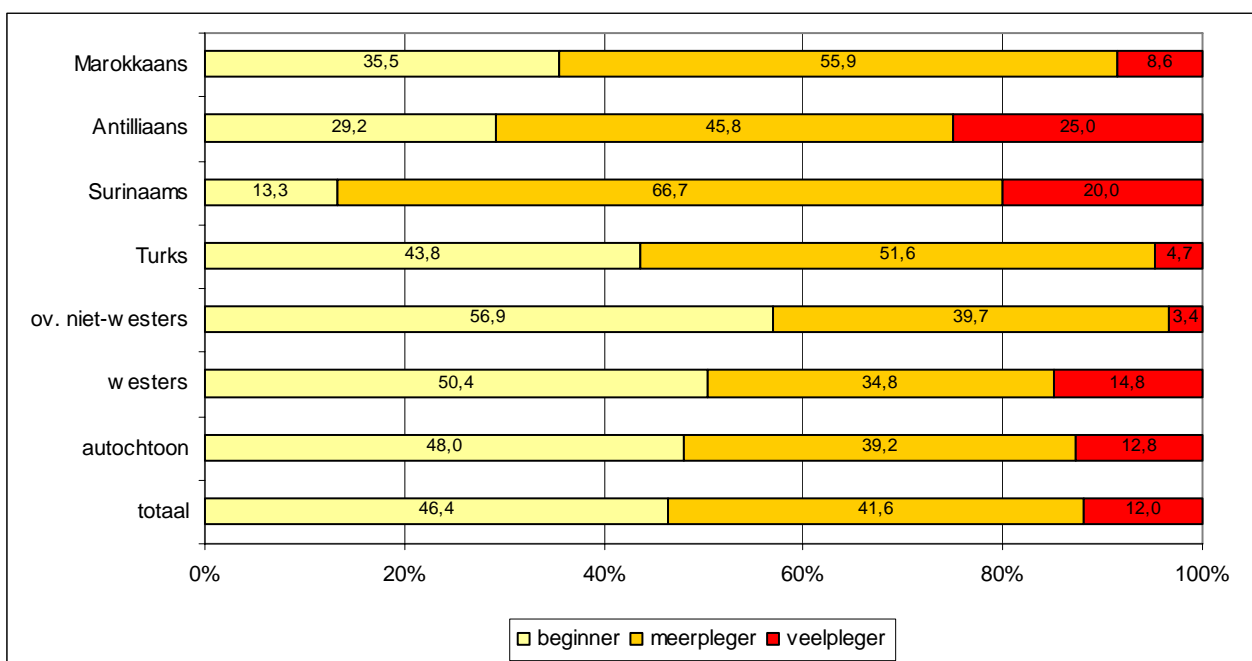
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In figuur 5.3 zien we dat van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Helmond woont in de periode 2006-2010 5,4 procent minimaal één keer in aanraking gekomen is met de politie op verdenking van een misdrijf. Van de Marokkaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Helmond wonen, is in de periode 2006-2010 11,7 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf (zie figuur 5.3). Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt (zie tabel b5.2 in de bijlage). Zo is bijvoorbeeld van de 12 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse mannen in de periode 2006-2010 31,5 procent één keer of meer in

aanraking gekomen met de politie. Gemiddeld is in Helmond 15,2 procent van de 12 t/m 24-jarige mannen in dezelfde periode in aanraking geweest met de politie.

5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.¹⁷ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

Figuur 5.4: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

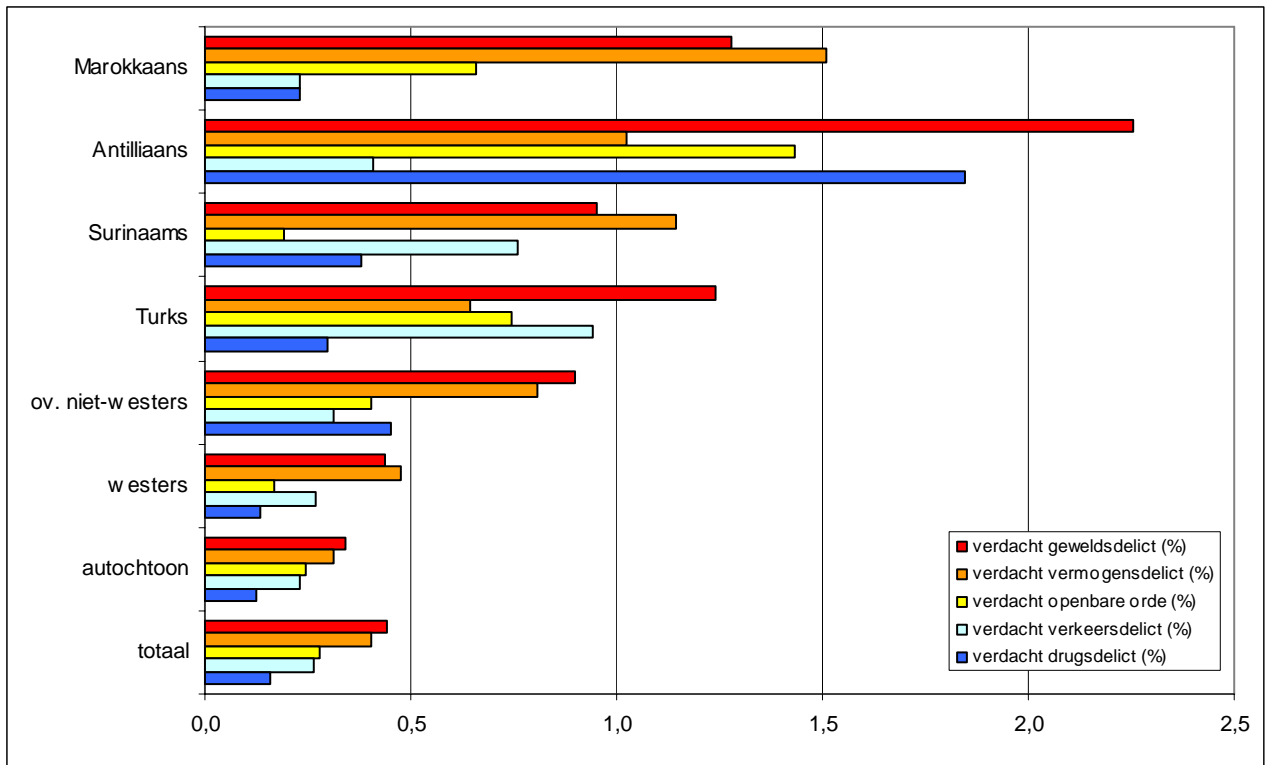
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

¹⁷ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

Wanneer we in figuur 5.4 de pleegcarrière van alle verdachten uit Helmond bekijken zien we dat iets minder dan de helft beginner is (46,4 procent), 41,6 procent is meerpleger en 12,0 procent is veelpleger. Voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten valt op dat een relatief klein deel beginner is (35,5 procent). Het aandeel meerplegers is groter dan gemiddeld (55,9 procent). Het percentage veelplegers is kleiner dan het gemiddelde in Helmond (8,6 procent).

5.6 Aard van de criminaliteit

Tot op heden is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstgroep. In figuur 5.5 is deze analyse grafisch weergegeven. Ten opzichte van de totale bevolking zijn Marokkaanse Nederlanders oververtegenwoordigd op nagenoeg elke onderscheiden delicttype. Onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking komen gewelds- en vermogensdelicten veel voor. Zie tabel b5.3 in de bijlage.

Figuur 5.5: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	3.547		638		630		2.488		2.934		9.463		68.585		88.285	
Aandeel in de bevolking (%)		4,0		0,7		0,7		2,8		3,3		10,7		77,7		100,0
Geslacht																
Man	1.856	52,3	350	54,9	319	50,6	1.301	52,3	1.445	49,3	4.609	48,7	34.374	50,1	44.254	50,1
Vrouw	1.691	47,7	288	45,1	311	49,4	1.187	47,7	1.489	50,7	4.854	51,3	34.211	49,9	44.031	49,9
Generatie																
1e generatie	1.685	47,5	348	54,5	295	46,8	1.303	52,4	1.828	62,3	4.205	44,4	-	-	9.664	49,1
2e generatie	1.862	52,5	290	45,5	335	53,2	1.185	47,6	1.106	37,7	5.258	55,6	-	-	10.036	50,9
Leeftijd																
0-11 jaar	966	27,2	150	23,5	105	16,7	473	19,0	711	24,2	1.233	13,0	10.242	14,9	13.880	15,7
12-17 jaar	336	9,5	70	11,0	63	10,0	277	11,1	355	12,1	560	5,9	4.579	6,7	6.240	7,1
18-24 jaar	378	10,7	62	9,7	87	13,8	289	11,6	301	10,3	694	7,3	4.848	7,1	6.659	7,5
25-44 jaar	1.240	35,0	216	33,9	217	34,4	953	38,3	1.021	34,8	3.073	32,5	19.441	28,3	26.161	29,6
45-64 jaar	441	12,4	124	19,4	139	22,1	404	16,2	498	17,0	2.596	27,4	19.390	28,3	23.592	26,7
65 jaar e.o.	186	5,2	16	2,5	19	3,0	92	3,7	48	1,6	1.307	13,8	10.085	14,7	11.753	13,3
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	9	0,9	9	6,0	2	1,9	15	3,2	61	8,6	174	14,1	-	-	270	7,4
0-11 jaar, 2e generatie	957	99,1	141	94,0	103	98,1	458	96,8	650	91,4	1.059	85,9	-	-	3.368	92,6
12-17 jaar, 1e generatie	16	4,8	15	21,4	8	12,7	27	9,7	100	28,2	171	30,5	-	-	337	20,3
12-17 jaar, 2e generatie	320	95,2	55	78,6	55	87,3	250	90,3	255	71,8	389	69,5	-	-	1.324	79,7
18-24 jaar, 1e generatie	68	18,0	25	40,3	7	8,0	60	20,8	194	64,5	302	43,5	-	-	656	36,2
18-24 jaar, 2e generatie	310	82,0	37	59,7	80	92,0	229	79,2	107	35,5	392	56,5	-	-	1.155	63,8
25-44 jaar, 1e generatie	965	77,8	163	75,5	137	63,1	707	74,2	943	92,4	1.660	54,0	-	-	4.575	68,1
25-44 jaar, 2e generatie	275	22,2	53	24,5	80	36,9	246	25,8	78	7,6	1.413	46,0	-	-	2.145	31,9
45-64 jaar, 1e generatie	441	100,0	122	98,4	127	91,4	402	99,5	485	97,4	1.360	52,4	-	-	2.937	69,9
45-64 jaar, 2e generatie	0	0,0	2	1,6	12	8,6	2	0,5	13	2,6	1.236	47,6	-	-	1.265	30,1
65 jaar e.o., 1e generatie	186	100,0	14	87,5	14	73,7	92	100,0	45	93,8	538	41,2	-	-	889	53,3
65 jaar e.o., 2e generatie	0	0,0	2	12,5	5	26,3	0	0,0	3	6,3	769	58,8	-	-	779	46,7
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	716	30,4	251	56,7	244	50,1	501	27,2	920	46,5	2.466	31,4	16.402	29,7	21.500	30,6
Gehuwd	1.449	61,6	137	30,9	166	34,1	1.082	58,7	875	44,2	3.980	50,7	29.853	54,0	37.542	53,5
Gescheiden	149	6,3	50	11,3	71	14,6	221	12,0	153	7,7	926	11,8	5.405	9,8	6.975	9,9
Weduwstaats	38	1,6	5	1,1	6	1,2	38	2,1	31	1,6	476	6,1	3.622	6,6	4.216	6,0

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers bevolking, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Aandeel in de bevolking (%)	4,0	4,0	0,7	0,7	0,7	0,7	2,8	2,8	3,2	3,3	10,5	10,7	78,1	77,7	100,0	100,0
Geslacht																
Man	52,6	52,3	54,1	54,9	50,9	50,6	52,3	52,3	49,3	49,3	48,6	48,7	50,2	50,1	50,2	50,1
Vrouw	47,4	47,7	45,9	45,1	49,1	49,4	47,7	47,7	50,7	50,7	51,4	51,3	49,8	49,9	49,8	49,9
Generatie																
1e generatie	48,4	47,5	55,2	54,5	47,7	46,8	52,7	52,4	63,0	62,3	43,7	44,4	0,0	-	49,0	49,1
2e generatie	51,6	52,5	44,8	45,5	52,3	53,2	47,3	47,6	37,0	37,7	56,3	55,6	0,0	-	51,0	50,9
Leeftijd																
0-11 jaar	27,2	27,2	23,7	23,5	17,4	16,7	19,9	19,0	25,0	24,2	12,8	13,0	15,0	14,9	15,8	15,7
12-17 jaar	9,4	9,5	11,2	11,0	9,9	10,0	11,2	11,1	11,3	12,1	6,0	5,9	6,6	6,7	7,0	7,1
18-24 jaar	11,0	10,7	10,1	9,7	14,7	13,8	11,4	11,6	10,5	10,3	7,3	7,3	7,1	7,1	7,6	7,5
25-44 jaar	36,1	35,0	33,1	33,9	34,3	34,4	38,8	38,3	34,9	34,8	32,8	32,5	29,1	28,3	30,3	29,6
45-64 jaar	11,5	12,4	19,3	19,4	21,1	22,1	15,1	16,2	16,5	17,0	27,4	27,4	27,7	28,3	26,2	26,7
65 jaar e.o.	4,8	5,2	2,5	2,5	2,7	3,0	3,5	3,7	1,7	1,6	13,7	13,8	14,4	14,7	13,1	13,3
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	0,9	0,9	7,9	6,0	0,9	1,9	3,5	3,2	9,9	8,6	13,3	14,1	-	-	7,4	7,4
0-11 jaar, 2e generatie	99,1	99,1	92,1	94,0	99,1	98,1	96,5	96,8	90,1	91,4	86,7	85,9	-	-	92,6	92,6
12-17 jaar, 1e generatie	4,6	4,8	20,8	21,4	11,3	12,7	11,2	9,7	31,7	28,2	31,2	30,5	-	-	21,2	20,3
12-17 jaar, 2e generatie	95,4	95,2	79,2	78,6	88,7	87,3	88,8	90,3	68,3	71,8	68,8	69,5	-	-	78,8	79,7
18-24 jaar, 1e generatie	21,4	18,0	40,0	40,3	8,7	8,0	21,7	20,8	67,0	64,5	42,1	43,5	-	-	36,8	36,2
18-24 jaar, 2e generatie	78,6	82,0	60,0	59,7	91,3	92,0	78,3	79,2	33,0	35,5	57,9	56,5	-	-	63,2	63,8
25-44 jaar, 1e generatie	80,4	77,8	77,8	75,5	68,4	63,1	76,4	74,2	92,2	92,4	52,5	54,0	-	-	68,4	68,1
25-44 jaar, 2e generatie	19,6	22,2	22,2	24,5	31,6	36,9	23,6	25,8	7,8	7,6	47,5	46,0	-	-	31,6	31,9
45-64 jaar, 1e generatie	100,0	100,0	98,4	98,4	93,9	91,4	100,0	99,5	97,4	97,4	51,5	52,4	-	-	69,0	69,9
45-64 jaar, 2e generatie	0,0	0,0	1,6	1,6	6,1	8,6	0,0	0,5	2,6	2,6	48,5	47,6	-	-	31,0	30,1
65 jaar e.o., 1e generatie	100,0	100,0	87,5	87,5	70,6	73,7	100,0	100,0	93,9	93,8	41,6	41,2	-	-	53,3	53,3
65 jaar e.o., 2e generatie	0,0	0,0	12,5	12,5	29,4	26,3	0,0	0,0	6,1	6,3	58,4	58,8	-	-	46,7	46,7
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	30,9	30,4	56,0	56,7	48,5	50,1	26,2	27,2	45,2	46,5	30,6	31,4	29,4	29,7	30,3	30,6
Gehuwd	61,6	61,6	30,8	30,9	35,1	34,1	60,4	58,7	45,8	44,2	51,9	50,7	54,9	54,0	54,4	53,5
Gescheiden	5,9	6,3	11,8	11,3	15,1	14,6	11,3	12,0	7,4	7,7	11,4	11,8	9,1	9,8	9,4	9,9
Weduwstaats	1,6	1,6	1,4	1,1	1,3	1,2	2,1	2,1	1,6	1,6	6,0	6,1	6,5	6,6	6,0	6,0

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	250	55,3	53	64,6	48	53,9	212	55,9	281	66,7	432	61,5	3.611	62,4	4.887	61,8
mbo	149	33,0	24	29,3	34	38,2	133	35,1	95	22,6	179	25,5	1.394	24,1	2.008	25,4
ho	53	11,7	5	6,1	7	7,9	34	9,0	45	10,7	91	13,0	778	13,5	1.013	12,8
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	24	9,6	3	5,7	6	12,5	21	9,9	12	4,3	8	1,9	99	2,7	173	3,5
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	104	41,6	20	37,7	18	37,5	75	35,4	111	39,5	205	47,5	1.551	43,0	2.084	42,6
vmbo bb, leerjaar 3-4	18	7,2	3	5,7	1	2,1	22	10,4	17	6,0	23	5,3	167	4,6	251	5,1
vmbo kb, leerjaar 3-4	21	8,4	4	7,5	1	2,1	14	6,6	6	2,1	19	4,4	160	4,4	225	4,6
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	37	14,8	9	17,0	9	18,8	39	18,4	32	11,4	52	12,0	522	14,5	700	14,3
havo, leerjaar 3-5	27	10,8	7	13,2	8	16,7	30	14,2	46	16,4	59	13,7	565	15,6	742	15,2
vwo, leerjaar 3-6	17	6,8	7	13,2	4	8,3	8	3,8	48	17,1	57	13,2	523	14,5	664	13,6
overig vo	2	0,8	0	0,0	1	2,1	3	1,4	9	3,2	9	2,1	24	0,7	48	1,0
Mbo																
mbo niveau 1	8	5,4	2	8,3	1	2,9	9	6,8	4	4,2	7	3,9	22	1,6	53	2,6
mbo niveau 2	43	28,9	6	25,0	10	29,4	28	21,1	33	34,7	53	29,6	368	26,4	541	26,9
mbo niveau 3	38	25,5	8	33,3	7	20,6	29	21,8	24	25,3	49	27,4	382	27,4	537	26,7
mbo niveau 4	60	40,3	8	33,3	16	47,1	67	50,4	34	35,8	70	39,1	622	44,6	877	43,7
Hoger onderwijs																
hbo	41	77,4	5	100,0	7	100,0	26	76,5	37	82,2	65	71,4	636	81,7	817	80,7
wo	12	22,6	0	0,0	0	0,0	8	23,5	8	17,8	26	28,6	142	18,3	196	19,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Schoolsoort																
vo	56,3	55,3	70,7	64,6	47,8	53,9	59,2	55,9	67,6	66,7	60,7	61,5	62,5	62,4	62,0	61,8
mbo	31,7	33,0	22,0	29,3	40,2	38,2	32,7	35,1	22,8	22,6	26,8	25,5	24,4	24,1	25,5	25,4
ho	12,0	11,7	7,3	6,1	12,0	7,9	8,1	9,0	9,6	10,7	12,4	13,0	13,1	13,5	12,5	12,8
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	8,2	9,6	1,7	5,7	11,4	12,5	7,3	9,9	3,7	4,3	2,0	1,9	2,8	2,7	3,3	3,5
vo leerjaar 1-2, alg. lj 3	41,2	41,6	51,7	37,7	31,8	37,5	38,8	35,4	39,0	39,5	44,1	47,5	41,1	43,0	41,2	42,6
vmbo bb, leerjaar 3-4	7,8	7,2	8,6	5,7	2,3	2,1	7,3	10,4	4,9	6,0	6,3	5,3	5,1	4,6	5,5	5,1
vmbo kb, leerjaar 3-4	7,3	8,4	6,9	7,5	4,5	2,1	8,2	6,6	2,6	2,1	2,2	4,4	3,7	4,4	3,9	4,6
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	16,3	14,8	6,9	17,0	20,5	18,8	18,3	18,4	9,4	11,4	13,7	12,0	13,0	14,5	13,2	14,3
havo, leerjaar 3-5	9,8	10,8	12,1	13,2	15,9	16,7	14,6	14,2	17,2	16,4	13,2	13,7	15,7	15,6	15,2	15,2
vwo, leerjaar 3-5	8,6	6,8	12,1	13,2	11,4	8,3	4,6	3,8	20,2	17,1	17,8	13,2	17,8	14,5	16,7	13,6
overig vo	0,8	0,8	0,0	0,0	2,3	2,1	0,9	1,4	3,0	3,2	0,7	2,1	0,9	0,7	1,0	1,0
Mbo																
mbo niveau 1	7,2	5,4	5,6	8,3	2,7	2,9	9,9	6,8	5,6	4,2	3,3	3,9	2,9	1,6	3,8	2,6
mbo niveau 2	27,5	28,9	38,9	25,0	27,0	29,4	27,3	21,1	34,4	34,7	31,5	29,6	26,6	26,4	27,6	26,9
mbo niveau 3	23,2	25,5	22,2	33,3	27,0	20,6	17,4	21,8	26,7	25,3	24,9	27,4	28,1	27,4	26,7	26,7
mbo niveau 4	42,0	40,3	33,3	33,3	43,2	47,1	45,5	50,4	33,3	35,8	40,3	39,1	42,4	44,6	41,9	43,7
Hoger onderwijs																
hbo	84,6	77,4	100,0	100,0	72,7	100,0	86,7	76,5	81,6	82,2	77,4	71,4	80,5	81,7	80,7	80,7
wo	15,4	22,6	0,0	0,0	27,3	0,0	13,3	23,5	18,4	17,8	22,6	28,6	19,5	18,3	19,3	19,3

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	375	20	5,3	74	6	8,1	75	7	9,3	324	14	4,3	366	20	5,5	604	28	4,6	4911	197	4,0	6729	292	4,3
Geslacht																								
Man	183	12	6,6	43	5	11,6	37	5	13,5	146	9	6,2	166	7	4,2	299	14	4,7	2432	113	4,6	3306	165	5,0
Vrouw	192	8	4,2	31	1	3,2	38	2	5,3	178	5	2,8	200	13	6,5	305	14	4,6	2479	84	3,4	3423	127	3,7
Generatie																								
1e generatie	30	2	6,7	17	2	11,8	-	-	-	36	2	5,6	132	13	9,8	191	12	6,3	-	-	-	406	31	7,6
2e generatie	345	18	5,2	57	4	7,0	-	-	-	288	12	4,2	309	14	4,5	413	16	3,9	-	-	-	1412	64	4,5
Leeftijd																								
12-16 jaar	212	3	1,4	-	-	-	40	0	0,0	174	2	1,1	273	5	1,8	380	4	1,1	3181	43	1,4	4260	57	1,3
17-19 jaar	119	12	10,1	-	-	-	25	6	24,0	96	7	7,3	128	17	13,3	169	20	11,8	1345	128	9,5	1882	190	10,1
20-22 jaar	44	5	11,4	-	-	-	10	1	10,0	54	5	9,3	39	4	10,3	55	4	7,3	385	26	6,8	587	45	7,7
Schoolsoort																								
vo	226	2	0,9	50	2	4,0	42	0	0,0	191	1	0,5	269	7	2,6	424	3	0,7	3510	53	1,5	4712	68	1,4
mbo	146	15	10,3	24	4	16,7	33	7	21,2	133	13	9,8	95	11	11,6	175	20	11,4	1385	128	9,2	1991	198	9,9

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv	
	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10
Leerlingen vo/mbo	4,4	5,3	2,7	8,1	7,8	9,3	4,9	4,3	2,9	5,5	7,5	4,6	3,8	4,0	4,2	4,3
Geslacht																
Man	7,6	6,6	2,4	11,6	11,9	13,5	7,9	6,2	2,7	4,2	10,1	4,7	4,9	4,6	5,6	5,0
Vrouw	1,6	4,2	3,1	3,2	2,9	5,3	2,3	2,8	3,0	6,5	4,8	4,6	2,8	3,4	2,9	3,7
Generatie																
1e generatie	3,6	6,7	6,3	11,8	50,0	-	5,3	5,6	4,8	9,8	4,7	6,3	-	-	5,2	7,6
2e generatie	4,5	5,2	1,8	7,0	5,5	-	4,9	4,2	1,8	4,5	8,8	3,9	-	-	5,3	4,5
Leeftijd																
12-16 jaar	1,0	1,4	1,8	-	5,3	0,0	1,7	1,1	0,5	1,8	2,0	1,1	0,9	1,4	1,1	1,3
17-19 jaar	10,2	10,1	7,1	-	13,3	24,0	9,8	7,3	7,9	13,3	15,4	11,8	9,9	9,5	10,4	10,1
20-22 jaar	4,8	11,4	0,0	-	0,0	10,0	6,3	9,3	5,7	10,3	18,6	7,3	6,1	6,8	6,8	7,7
Schoolsoort																
vo	0,4	0,9	1,8	4,0	2,6	0,0	1,5	0,5	1,6	2,6	2,2	0,7	1,2	1,5	1,3	1,4
mbo	11,0	10,3	6,3	16,7	10,8	21,2	10,7	9,8	6,7	11,6	15,6	11,4	9,2	9,2	9,9	9,9

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Marokkaans			
	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	ovvt %
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	8.738	528	6,0	15
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	5.036	307	6,1	12
Utrecht	16.565	722	4,4	3.241	214	6,6	51
Den Haag	32.867	1.415	4,3	3.303	178	5,4	25
Gouda	5.925	216	3,6	791	58	7,3	101
Eindhoven	14.155	637	4,5	668	50	7,5	66
Tilburg	14.704	605	4,1	639	38	5,9	45
Leiden	7.319	305	4,2	623	38	6,1	46
's-Hertogenbosch	10.122	392	3,9	542	38	7,0	81
Amersfoort	11.630	403	3,5	479	25	5,2	51
Roosendaal	6.242	200	3,2	462	29	6,3	96
Helmond	6.729	292	4,3	375	20	5,3	23
Nijmegen	10.396	416	4,0	455	24	5,3	32
Zeist	4.447	155	3,5	391	24	6,1	76
Veenendaal	5.514	164	3,0	405	14	3,5	16
Ede	9.611	295	3,1	341	20	5,9	91
Lelystad	5.915	308	5,2	255	15	5,9	13
Schiedam	5.866	249	4,2	247	15	6,1	43
Culemborg	2.527	79	3,1	255	16	6,3	101
Gorinchem	2.794	104	3,7	222	20	9,0	142
Oosterhout	4.461	130	2,9	182	9	4,9	70
Maassluis	2.505	86	3,4	210	9	4,3	25
Totaal 22 MG	269.263	11.935	4,4	27.860	1.689	6,1	37

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Marokkaans				verschil
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	
Amsterdam	4,7	5,3	5,0	6,0	6	15	9
Rotterdam	5,8	5,4	6,4	6,1	11	12	1
Utrecht	4,9	4,4	6,8	6,6	40	51	11
Den Haag	4,8	4,3	5,4	5,4	12	25	13
Gouda	3,5	3,6	6,0	7,3	73	101	28
Eindhoven	4,0	4,5	6,8	7,5	70	66	-4
Tilburg	5,1	4,1	5,8	5,9	15	45	30
Leiden	4,5	4,2	4,4	6,1	-2	46	48
's-Hertogenbosch	4,5	3,9	9,2	7,0	105	81	-24
Amersfoort	3,4	3,5	6,7	5,2	99	51	-48
Roosendaal	3,9	3,2	6,1	6,3	56	96	40
Helmond	4,2	4,3	4,4	5,3	5	23	18
Nijmegen	4,1	4,0	7,6	5,3	84	32	-52
Zeist	3,9	3,5	8,7	6,1	123	76	-47
Veenendaal	3,5	3,0	4,2	3,5	20	16	-4
Ede	3,4	3,1	7,5	5,9	118	91	-27
Lelystad	5,1	5,2	5,3	5,9	4	13	9
Schiedam	4,5	4,2	6,9	6,1	54	43	-11
Culemborg	3,4	3,1	5,6	6,3	64	101	37
Gorinchem	4,0	3,7	3,7	9,0	-8	142	150
Oosterhout	3,9	2,9	6,9	4,9	75	70	-5
Maassluis	3,3	3,4	2,4	4,3	-28	25	53
Totaal 22 MG	4,6	4,4	5,8	6,1	27	37	10

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW	pop.		NWW
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	2225	355	16,0	440	69	15,7	477	48	10,1	1790	242	13,5	1984	312	15,7	6628	622	9,4	45951	2667	5,8	59495	4315	7,3
Geslacht																								
Man	1128	192	17,0	252	35	13,9	248	23	9,3	946	135	14,3	944	155	16,4	3223	317	9,8	23548	1431	6,1	30289	2288	7,6
Vrouw	1097	163	14,9	188	34	18,1	229	25	10,9	844	107	12,7	1040	157	15,1	3405	305	9,0	22403	1236	5,5	29206	2027	6,9
Generatie																								
1e generatie	1481	293	19,8	317	58	18,3	278	31	11,2	1188	202	17,0	1678	307	18,3	3407	370	10,9	-	-	-	8349	1261	15,1
2e generatie	744	62	8,3	123	11	8,9	199	17	8,5	602	40	6,6	306	5	1,6	3221	252	7,8	-	-	-	5195	387	7,4
Leeftijd																								
15-24 jaar	544	28	5,1	100	11	11,0	121	5	4,1	433	15	3,5	465	27	5,8	959	64	6,7	7120	273	3,8	9742	423	4,3
25-34 jaar	667	109	16,3	101	15	14,9	91	10	11,0	458	68	14,8	496	92	18,5	1427	133	9,3	7887	422	5,4	11127	849	7,6
35-44 jaar	573	119	20,8	115	20	17,4	126	13	10,3	495	86	17,4	525	101	19,2	1646	143	8,7	11554	622	5,4	15034	1104	7,3
45-54 jaar	303	68	22,4	82	17	20,7	104	15	14,4	285	57	20,0	366	60	16,4	1322	152	11,5	10463	688	6,6	12925	1057	8,2
55-64 jaar	138	31	22,5	42	6	14,3	35	5	14,3	119	16	13,4	132	32	24,2	1274	130	10,2	8927	662	7,4	10667	882	8,3
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	75	9	12,0	32	5	15,6	14	0	0,0	79	5	6,3	250	25	10,0	387	24	6,2	-	-	-	837	68	8,1
15-24 jaar,2e generatie	469	19	4,1	68	6	8,8	107	5	4,7	354	10	2,8	215	2	0,9	572	40	7,0	-	-	-	1785	82	4,6
25-34 jaar,1e generatie	415	69	16,6	60	12	20,0	34	3	8,8	249	39	15,7	433	89	20,6	822	75	9,1	-	-	-	2013	287	14,3
25-34 jaar,2e generatie	252	40	15,9	41	3	7,3	57	7	12,3	209	29	13,9	63	3	4,8	605	58	9,6	-	-	-	1227	140	11,4
35-44 jaar,1e generatie	550	116	21,1	103	18	17,5	103	9	8,7	458	85	18,6	510	101	19,8	838	91	10,9	-	-	-	2562	420	16,4
35-44 jaar,2e generatie	23	3	13,0	12	2	16,7	23	4	17,4	37	1	2,7	15	0	0,0	808	52	6,4	-	-	-	918	62	6,8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	14,7	16,0	13,4	15,7	6,3	10,1	11,4	13,5	14,0	15,7	7,0	9,4	4,7	5,8	5,9	7,3
Geslacht																
Man	15,3	17,0	10,9	13,9	5,7	9,3	9,4	14,3	13,2	16,4	6,3	9,8	4,5	6,1	5,5	7,6
Vrouw	14,1	14,9	16,5	18,1	7,1	10,9	13,8	12,7	14,7	15,1	7,7	9,0	4,9	5,5	6,3	6,9
Generatie																
1e generatie	18,1	19,8	16,1	18,3	7,7	11,2	14,2	17,0	16,2	18,3	8,4	10,9	-	-	12,9	15,1
2e generatie	7,4	8,3	6,1	8,9	4,3	8,5	5,7	6,6	0,7	1,6	5,6	7,8	-	-	5,5	7,4
Leeftijd																
15-24 jaar	5,6	5,1	7,3	11,0	3,2	4,1	2,1	3,5	5,8	5,8	3,4	6,7	2,4	3,8	2,9	4,3
25-34 jaar	11,9	16,3	15,2	14,9	7,9	11,0	12,5	14,8	15,5	18,5	5,3	9,3	3,5	5,4	5,3	7,6
35-44 jaar	19,5	20,8	15,0	17,4	4,0	10,3	13,5	17,4	18,5	19,2	7,0	8,7	4,0	5,4	5,8	7,3
45-54 jaar	23,3	22,4	12,8	20,7	9,7	14,4	19,8	20,0	13,4	16,4	8,3	11,5	5,5	6,6	6,8	8,2
55-64 jaar	27,8	22,5	21,1	14,3	13,8	14,3	15,0	13,4	21,7	24,2	10,3	10,2	7,5	7,4	8,4	8,3
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar,1e generatie	10,0	12,0	13,3	15,6	0,0	0,0	4,9	6,3	10,0	10,0	4,1	6,2	-	-	6,9	8,1
15-24 jaar,2e generatie	4,7	4,1	4,5	8,8	3,6	4,7	1,4	2,8	0,0	0,9	3,0	7,0	-	-	2,9	4,6
25-34 jaar,1e generatie	12,5	16,6	18,8	20,0	10,9	8,8	12,0	15,7	17,3	20,6	4,7	9,1	-	-	10,6	14,3
25-34 jaar,2e generatie	10,8	15,9	8,6	7,3	4,7	12,3	13,2	13,9	3,2	4,8	6,0	9,6	-	-	8,0	11,4
35-44 jaar,1e generatie	19,1	21,1	15,8	17,5	3,0	8,7	13,9	18,6	19,0	19,8	8,5	10,9	-	-	13,9	16,4
35-44 jaar,2e generatie	33,3	13,0	8,3	16,7	8,0	17,4	7,1	2,7	0,0	0,0	5,5	6,4	-	-	6,0	6,8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen met een WWB, WIJ of IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	2225	208	9,3	440	52	11,8	477	22	4,6	1790	121	6,8	1984	197	9,9	6628	284	4,3	45951	1283	2,8	59495	2167	3,6
Geslacht																								
Man	1128	122	10,8	252	20	7,9	248	8	3,2	946	60	6,3	944	114	12,1	3223	125	3,9	23548	596	2,5	30289	1045	3,5
Vrouw	1097	86	7,8	188	32	17,0	229	14	6,1	844	61	7,2	1040	83	8,0	3405	159	4,7	22403	687	3,1	29206	1122	3,8
Generatie																								
1e generatie	1481	159	10,7	317	43	13,6	278	13	4,7	1188	93	7,8	1678	196	11,7	3407	154	4,5	-	-	-	8349	658	7,9
2e generatie	744	49	6,6	123	9	7,3	199	9	4,5	602	28	4,7	306	1	0,3	3221	130	4,0	-	-	-	5195	226	4,4
Leeftijd																								
15-24 jaar	544	24	4,4	100	9	9,0	121	3	2,5	433	7	1,6	465	22	4,7	959	32	3,3	7120	134	1,9	9742	231	2,4
25-34 jaar	667	59	8,8	101	14	13,9	91	6	6,6	458	31	6,8	496	59	11,9	1427	43	3,0	7887	168	2,1	11127	380	3,4
35-44 jaar	573	57	9,9	115	10	8,7	126	5	4,0	495	36	7,3	525	57	10,9	1646	72	4,4	11554	255	2,2	15034	492	3,3
45-54 jaar	303	46	15,2	82	13	15,9	104	4	3,8	285	36	12,6	366	34	9,3	1322	63	4,8	10463	310	3,0	12925	506	3,9
55-64 jaar	138	22	15,9	42	6	14,3	35	4	11,4	119	11	9,2	132	25	18,9	1274	74	5,8	8927	416	4,7	10667	558	5,2
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	75	6	8,0	32	4	12,5	14	0	0,0	79	1	1,3	250	22	8,8	387	9	2,3	-	-	-	837	42	5,0
15-24 jaar,2e generatie	469	18	3,8	68	5	7,4	107	3	2,8	354	6	1,7	215	0	0,0	572	23	4,0	-	-	-	1785	55	3,1
25-34 jaar,1e generatie	415	31	7,5	60	10	16,7	34	1	2,9	249	10	4,0	433	58	13,4	822	19	2,3	-	-	-	2013	129	6,4
25-34 jaar,2e generatie	252	28	11,1	41	4	9,8	57	5	8,8	209	21	10,0	63	1	1,6	605	24	4,0	-	-	-	1227	83	6,8
35-44 jaar,1e generatie	550	54	9,8	103	10	9,7	103	4	3,9	458	35	7,6	510	57	11,2	838	37	4,4	-	-	-	2562	197	7,7
35-44 jaar,2e generatie	23	3	13,0	12	0	0,0	23	1	4,3	37	1	2,7	15	0	0,0	808	35	4,3	-	-	-	918	40	4,4

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans uitkering (%)		Antilliaans uitkering (%)		Surinaams uitkering (%)		Turks uitkering (%)		ov. niet-westers uitkering (%)		westers uitkering (%)		autochtoon uitkering (%)		totaal uitkering (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	8,2	9,3	10,0	11,8	4,4	4,6	5,8	6,8	8,8	9,9	3,6	4,3	2,5	2,8	3,2	3,6
Geslacht																
Man	9,8	10,8	5,0	7,9	3,2	3,2	5,2	6,3	9,6	12,1	2,9	3,9	2,2	2,5	2,9	3,5
Vrouw	6,4	7,8	16,0	17,0	5,8	6,1	6,5	7,2	8,1	8,0	4,2	4,7	2,8	3,1	3,5	3,8
Generatie																
1e generatie	9,9	10,7	11,7	13,6	4,9	4,7	7,3	7,8	10,3	11,7	4,0	4,5	-	-	7,1	7,9
2e generatie	4,5	6,6	5,2	7,3	3,7	4,5	2,8	4,7	0,4	0,3	3,1	4,0	-	-	3,2	4,4
Leeftijd																
15-24 jaar	3,9	4,4	5,2	9,0	2,4	2,5	0,7	1,6	4,9	4,7	1,4	3,3	1,0	1,9	1,4	2,4
25-34 jaar	5,8	8,8	11,1	13,9	6,7	6,6	5,1	6,8	10,4	11,9	2,0	3,0	1,7	2,1	2,6	3,4
35-44 jaar	8,8	9,9	8,0	8,7	4,0	4,0	7,9	7,3	8,8	10,9	4,0	4,4	2,0	2,2	2,9	3,3
45-54 jaar	17,5	15,2	15,1	15,9	3,9	3,8	11,2	12,6	8,0	9,3	4,5	4,8	3,0	3,0	3,9	3,9
55-64 jaar	16,0	15,9	13,2	14,3	10,3	11,4	7,1	9,2	20,0	18,9	5,6	5,8	4,7	4,7	5,2	5,2
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar,1e generatie	7,8	8,0	6,7	12,5	0,0	0,0	0,0	1,3	8,0	8,8	0,3	2,3	-	-	3,7	5,0
15-24 jaar,2e generatie	3,1	3,8	4,5	7,4	2,7	2,8	0,9	1,7	0,5	0,0	2,1	4,0	-	-	2,1	3,1
25-34 jaar,1e generatie	5,7	7,5	12,5	16,7	4,3	2,9	4,4	4,0	11,9	13,4	1,3	2,3	-	-	5,3	6,4
25-34 jaar,2e generatie	6,0	11,1	8,6	9,8	9,3	8,8	6,1	10,0	0,0	1,6	2,8	4,0	-	-	4,2	6,8
35-44 jaar,1e generatie	8,5	9,8	8,9	9,7	5,0	3,9	8,2	7,6	9,1	11,2	4,2	4,4	-	-	7,0	7,7
35-44 jaar,2e generatie	20,0	13,0	0,0	0,0	0,0	4,3	3,6	2,7	0,0	0,0	3,8	4,3	-	-	3,8	4,4

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	106	29,9	25	36,2	19	39,6	75	31,0	100	32,1	247	39,7	1.029	38,6	1.601	37,1
7-12 maanden	51	14,4	11	15,9	10	20,8	43	17,8	47	15,1	100	16,1	385	14,4	647	15,0
1-2 jaar	37	10,4	6	8,7	8	16,7	30	12,4	47	15,1	64	10,3	258	9,7	450	10,4
2-5 jaar	61	17,2	13	18,8	3	6,3	34	14,0	60	19,2	92	14,8	356	13,4	619	14,4
meer dan 5 jaar	100	28,2	14	20,3	8	16,7	60	24,8	58	18,6	119	19,1	637	23,9	996	23,1
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	131	36,9	12	17,4	5	10,4	105	43,4	122	39,1	123	19,8	483	18,1	981	22,7
vmbo	95	26,8	22	31,9	16	33,3	68	28,1	76	24,4	176	28,3	927	34,8	1.380	32,0
havo/vwo/mbo	101	28,5	32	46,4	23	47,9	61	25,2	75	24,0	243	39,1	970	36,4	1.505	34,9
hbo/wo	28	7,9	3	4,3	4	8,3	8	3,3	39	12,5	80	12,9	286	10,7	448	10,4
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	182	52,0	23	33,3	14	29,2	132	55,5	164	53,4	227	36,8	714	27,2	1.456	34,3
Lager	87	24,9	22	31,9	19	39,6	79	33,2	82	26,7	190	30,8	1.001	38,2	1.480	34,8
Middelbaar	64	18,3	17	24,6	11	22,9	20	8,4	45	14,7	154	25,0	620	23,7	931	21,9
Hoger/wetenschappelijk	17	4,9	7	10,1	4	8,3	7	2,9	16	5,2	46	7,5	286	10,9	383	9,0

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	29,4	29,9	41,4	36,2	36,7	39,6	32,8	31,0	33,8	32,1	32,7	39,7	30,5	38,6	31,3	37,1
7-12 maanden	9,3	14,4	3,4	15,9	13,3	20,8	10,4	17,8	9,8	15,1	9,0	16,1	9,5	14,4	9,4	15,0
1-2 jaar	8,4	10,4	10,3	8,7	13,3	16,7	10,9	12,4	13,5	15,1	10,5	10,3	9,9	9,7	10,2	10,4
2-5 jaar	24,5	17,2	13,8	18,8	13,3	6,3	19,4	14,0	22,9	19,2	20,4	14,8	18,1	13,4	19,3	14,4
meer dan 5 jaar	28,5	28,2	31,0	20,3	23,3	16,7	26,4	24,8	19,9	18,6	27,3	19,1	32,0	23,9	29,7	23,1
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	42,1	36,9	17,2	17,4	16,7	10,4	49,3	43,4	44,4	39,1	24,4	19,8	21,5	18,1	27,0	22,7
vmbo	32,8	26,8	43,1	31,9	46,7	33,3	25,4	28,1	22,9	24,4	32,1	28,3	36,9	34,8	34,3	32,0
havo/vwo/mbo	19,2	28,5	37,9	46,4	33,3	47,9	19,9	25,2	21,1	24,0	34,3	39,1	33,3	36,4	30,5	34,9
hbo/wo	5,9	7,9	1,7	4,3	3,3	8,3	5,5	3,3	11,7	12,5	9,2	12,9	8,3	10,7	8,1	10,4
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	57,1	52,0	43,9	33,3	43,3	29,2	61,8	55,5	59,4	53,4	41,8	36,8	32,5	27,2	40,1	34,3
Lager	24,6	24,9	33,3	31,9	33,3	39,6	26,6	33,2	22,2	26,7	32,4	30,8	39,0	38,2	34,6	34,8
Middelbaar	15,8	18,3	17,5	24,6	16,7	22,9	8,0	8,4	14,6	14,7	20,0	25,0	21,0	23,7	19,0	21,9
Hoger/wetenschappelijk	2,5	4,9	5,3	10,1	6,7	8,3	3,5	2,9	3,8	5,2	5,8	7,5	7,5	10,9	6,3	9,0

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	31	14,9	9	17,3	3	13,6	23	19,0	44	22,3	51	18,0	191	14,9	352	16,2
7-12 maanden	32	15,4	10	19,2	5	22,7	16	13,2	30	15,2	41	14,4	146	11,4	280	12,9
1-2 jaar	39	18,8	8	15,4	4	18,2	21	17,4	34	17,3	38	13,4	175	13,6	319	14,7
2-5 jaar	45	21,6	9	17,3	3	13,6	24	19,8	50	25,4	54	19,0	220	17,1	405	18,7
meer dan 5 jaar	61	29,3	16	30,8	7	31,8	37	30,6	39	19,8	100	35,2	551	42,9	811	37,4

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	18,4	14,9	20,9	17,3	19,0	13,6	13,7	19,0	16,7	22,3	12,1	18,0	11,8	14,9	13,3	16,2
7-12 maanden	11,7	15,4	11,6	19,2	4,8	22,7	13,7	13,2	13,7	15,2	10,3	14,4	9,7	11,4	10,5	12,9
1-2 jaar	13,4	18,8	18,6	15,4	19,0	18,2	11,8	17,4	22,0	17,3	14,2	13,4	11,6	13,6	13,3	14,7
2-5 jaar	24,0	21,6	11,6	17,3	19,0	13,6	24,5	19,8	26,2	25,4	22,4	19,0	17,6	17,1	19,8	18,7
meer dan 5 jaar	32,4	29,3	37,2	30,8	38,1	31,8	36,3	30,6	21,4	19,8	40,9	35,2	49,3	42,9	43,1	37,4

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.5: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	45.489	6.648	14,6	100	98.963	2.478	2,5	12.268	503	4,1	64
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	24.773	3.946	15,9	100	82.198	2.416	2,9	6.930	313	4,5	54
Utrecht	225.209	9.326	4,1	16.701	1.726	10,3	150	51.354	654	1,3	4.482	152	3,4	166
Den Haag	339.986	17.962	5,3	17.391	1.826	10,5	99	60.553	1.632	2,7	4.801	225	4,7	74
Gouda	47.436	2.275	4,8	4.144	599	14,5	201	8.720	136	1,6	1.165	36	3,1	98
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	3.502	450	12,8	110	28.205	676	2,4	894	34	3,8	59
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.455	362	10,5	124	30.832	918	3,0	880	58	6,6	121
Leiden	85.375	4.018	4,7	3.242	536	16,5	251	18.922	324	1,7	822	42	5,1	198
's-Hertogenbosch	96.628	4.430	4,6	2.979	327	11,0	139	16.390	347	2,1	815	39	4,8	126
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	2.771	247	8,9	141	16.299	287	1,8	702	27	3,8	118
Roosendaal	51.374	2.047	4,0	2.302	222	9,6	142	8.883	159	1,8	660	16	2,4	35
Helmond	59.495	4.315	7,3	2.225	355	16,0	120	9.742	423	4,3	544	28	5,1	19
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	2.250	443	19,7	174	28.278	916	3,2	618	54	8,7	170
Zeist	38.677	1.230	3,2	2.159	156	7,2	127	7.143	80	1,1	647	12	1,9	66
Veenendaal	40.768	1.668	4,1	1.921	239	12,4	204	7.848	185	2,4	532	29	5,5	131
Ede	70.418	2.191	3,1	1.450	206	14,2	357	14.722	194	1,3	452	23	5,1	286
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.419	162	11,4	105	8.943	266	3,0	352	13	3,7	24
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.359	183	13,5	116	9.097	254	2,8	374	13	3,5	24
Culemborg	18.388	835	4,5	1.134	200	17,6	288	3.204	59	1,8	286	9	3,1	71
Gorinchem	23.020	910	4,0	1.080	88	8,1	106	3.933	91	2,3	329	14	4,3	84
Oosterhout	35.946	1.516	4,2	778	76	9,8	132	5.984	142	2,4	210	10	4,8	101
Maassluis	20.972	879	4,2	799	105	13,1	214	3.573	68	1,9	252	12	4,8	150
Totaal 22 MG	2.735.302	161.201	5,9	143.323	19.102	13,3	126	523.786	12.705	2,4	39.015	1.662	4,3	76

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.5a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
			oververtegenwoordiging							oververtegenwoordiging				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	6,9	7,3	14,8	14,6	115	100	-15	2,4	2,5	3,8	4,1	61	64	3
Rotterdam	7,2	7,9	15,9	15,9	122	100	-22	1,7	2,9	2,6	4,5	54	54	0
Utrecht	3,3	4,1	9,3	10,3	179	150	-29	1,0	1,3	2,6	3,4	177	166	-11
Den Haag	4,6	5,3	10,0	10,5	119	99	-20	1,8	2,7	3,6	4,7	97	74	-23
Gouda	4,4	4,8	14,7	14,5	235	201	-34	1,1	1,6	2,5	3,1	119	98	-21
Eindhoven	4,1	6,1	10,1	12,8	146	110	-36	1,2	2,4	2,1	3,8	82	59	-23
Tilburg	3,6	4,7	9,0	10,5	147	124	-23	1,9	3,0	4,2	6,6	126	121	-5
Leiden	4,0	4,7	15,6	16,5	286	251	-35	1,0	1,7	3,7	5,1	263	198	-65
's-Hertogenbosch	3,6	4,6	9,6	11,0	167	139	-28	1,4	2,1	2,5	4,8	85	126	41
Amersfoort	3,4	3,7	10,4	8,9	208	141	-67	1,3	1,8	2,8	3,8	113	118	5
Roosendaal	2,9	4,0	7,1	9,6	145	142	-3	1,0	1,8	1,6	2,4	62	35	-27
Helmond	5,9	7,3	14,7	16,0	151	120	-31	2,9	4,3	5,6	5,1	95	19	-76
Nijmegen	6,1	7,2	16,6	19,7	170	174	4	1,8	3,2	6,0	8,7	241	170	-71
Zeist	2,6	3,2	7,8	7,2	201	127	-74	0,7	1,1	1,6	1,9	112	66	-46
Veenendaal	-	4,1	-	12,4	-	204	-	-	2,4	-	5,5	-	131	-
Ede	2,6	3,1	12,6	14,2	378	357	-21	0,9	1,3	2,9	5,1	209	286	77
Lelystad	4,3	5,6	8,6	11,4	100	105	5	1,9	3,0	0,8	3,7	-57	24	81
Schiedam	4,3	6,2	9,4	13,5	117	116	-1	1,5	2,8	3,9	3,5	159	24	-135
Culemborg	3,6	4,5	16,3	17,6	346	288	-58	0,6	1,8	0,7	3,1	27	71	44
Gorinchem	3,2	4,0	6,6	8,1	104	106	2	1,3	2,3	2,1	4,3	63	84	21
Oosterhout	2,9	4,2	7,0	9,8	142	132	-10	1,1	2,4	1,6	4,8	49	101	52
Maassluis	2,9	4,2	10,1	13,1	244	214	-30	0,8	1,9	1,5	4,8	95	150	55
Totaal 22 MG	5,1	5,9	12,8	13,3	152	126	-26	1,6	2,4	3,2	4,3	95	76	-19

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	45.489	5.730	12,6	95	98.963	786	0,8	12.268	131	1,1	34
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	24.773	5.012	20,2	141	82.198	1.808	2,2	6.930	279	4,0	83
Utrecht	225.209	7.735	3,4	16.701	1.855	11,1	223	51.354	481	0,9	4.482	111	2,5	164
Den Haag	339.986	18.047	5,3	17.391	1.875	10,8	103	60.553	1.199	2,0	4.801	183	3,8	93
Gouda	47.436	1.359	2,9	4.144	447	10,8	277	8.720	50	0,6	1.165	14	1,2	110
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	3.502	346	9,9	166	28.205	336	1,2	894	13	1,5	22
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.455	336	9,7	171	30.832	491	1,6	880	32	3,6	128
Leiden	85.375	2.888	3,4	3.242	416	12,8	279	18.922	133	0,7	822	21	2,6	263
's-Hertogenbosch	96.628	2.864	3,0	2.979	264	8,9	199	16.390	167	1,0	815	17	2,1	105
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	2.771	193	7,0	195	16.299	144	0,9	702	11	1,6	77
Roosendaal	51.374	1.167	2,3	2.302	179	7,8	242	8.883	72	0,8	660	8	1,2	50
Helmond	59.495	2.167	3,6	2.225	208	9,3	157	9.742	231	2,4	544	24	4,4	86
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	2.250	291	12,9	203	28.278	288	1,0	618	24	3,9	281
Zeist	38.677	886	2,3	2.159	163	7,5	230	7.143	45	0,6	647	14	2,2	243
Veenendaal	40.768	1.241	3,0	1.921	248	12,9	324	7.848	101	1,3	532	32	6,0	367
Ede	70.418	1.258	1,8	1.450	144	9,9	456	14.722	96	0,7	452	11	2,4	273
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.419	91	6,4	114	8.943	147	1,6	352	4	1,1	-31
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.359	135	9,9	151	9.097	134	1,5	374	12	3,2	118
Culemborg	18.388	418	2,3	1.134	118	10,4	358	3.204	27	0,8	286	8	2,8	232
Gorinchem	23.020	550	2,4	1.080	60	5,6	133	3.933	38	1,0	329	6	1,8	89
Oosterhout	35.946	546	1,5	778	51	6,6	332	5.984	22	0,4	210	0	0,0	-100
Maassluis	20.972	647	3,1	799	82	10,3	233	3.573	45	1,3	252	8	3,2	152
Totaal 22 MG	2.735.302	134.112	4,9	143.323	18.244	12,7	160	523.786	6.841	1,3	39.015	963	2,5	89

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.6a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
			oververtegenwoordiging							oververtegenwoordiging				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	6,3	6,5	12,4	12,6	97	95	-2	0,7	0,8	1,1	1,1	53	34	-19
Rotterdam	7,2	8,4	14,3	20,2	99	141	42	1,4	2,2	2,3	4,0	65	83	18
Utrecht	2,8	3,4	7,9	11,1	185	223	38	0,8	0,9	1,7	2,5	129	164	35
Den Haag	4,8	5,3	9,8	10,8	102	103	1	1,5	2,0	2,5	3,8	68	93	25
Gouda	2,3	2,9	7,6	10,8	226	277	51	0,4	0,6	0,4	1,2	-2	110	112
Eindhoven	3,4	3,7	9,5	9,9	181	166	-15	1,4	1,2	2,7	1,5	99	22	-77
Tilburg	3,1	3,6	7,5	9,7	139	171	32	1,3	1,6	1,1	3,6	-12	128	140
Leiden	3,4	3,4	12,1	12,8	256	279	23	0,6	0,7	1,3	2,6	108	263	155
's-Hertogenbosch	3,1	3,0	10,8	8,9	249	199	-50	0,8	1,0	1,1	2,1	40	105	65
Amersfoort	2,4	2,4	7,8	7,0	226	195	-31	0,8	0,9	1,2	1,6	51	77	26
Roosendaal	1,6	2,3	5,0	7,8	214	242	28	0,3	0,8	0,8	1,2	125	50	-75
Helmond	3,2	3,6	8,2	9,3	154	157	3	1,4	2,4	3,9	4,4	174	86	-88
Nijmegen	4,2	4,3	11,3	12,9	168	203	35	0,9	1,0	2,4	3,9	163	281	118
Zeist	1,8	2,3	6,0	7,5	234	230	-4	0,3	0,6	0,5	2,2	38	243	205
Veenendaal	2,2	3,0	8,9	12,9	300	324	24	0,8	1,3	2,8	6,0	259	367	108
Ede	1,6	1,8	9,0	9,9	452	456	4	0,5	0,7	1,5	2,4	193	273	80
Lelystad	2,4	3,0	5,4	6,4	122	114	-8	0,9	1,6	0,8	1,1	-10	-31	-21
Schiedam	3,6	4,0	8,5	9,9	138	151	13	1,0	1,5	1,1	3,2	15	118	103
Culemborg	2,1	2,3	10,3	10,4	379	358	-21	0,7	0,8	1,8	2,8	173	232	59
Gorinchem	2,0	2,4	3,8	5,6	89	133	44	0,5	1,0	0,6	1,8	16	89	73
Oosterhout	1,6	1,5	6,3	6,6	307	332	25	0,4	0,4	0,0	0,0	-100	-100	0
Maassluis	2,7	3,1	9,6	10,3	261	233	-28	0,8	1,3	1,9	3,2	127	152	25
Totaal 22 MG	4,5	4,9	10,8	12,7	143	160	17	1,0	1,3	1,7	2,5	66	89	23

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	2581	93	3,6	488	24	4,9	525	15	2,9	2015	64	3,2	2223	58	2,6	8230	115	1,4	58343	658	1,1	74405	1027	1,4
Geslacht																								
Man	1343	76	5,7	282	19	6,7	270	13	4,8	1058	58	5,5	1065	47	4,4	3990	99	2,5	29080	529	1,8	37088	841	2,3
Vrouw	1238	17	1,4	206	5	2,4	255	2	0,8	957	6	0,6	1158	11	0,9	4240	16	0,4	29263	129	0,4	37317	186	0,5
Generatie																								
1e generatie	1676	29	1,7	339	18	5,3	293	3	1,0	1288	31	2,4	1767	48	2,7	4031	54	1,3	-	-	-	9394	183	1,9
2e generatie	905	64	7,1	149	6	4,0	232	12	5,2	727	33	4,5	456	10	2,2	4199	61	1,5	-	-	-	6668	186	2,8
Leeftijd																								
12-17 jaar	336	24	7,1	70	2	2,9	63	5	7,9	277	10	3,6	355	5	1,4	560	12	2,1	4579	67	1,5	6240	125	2,0
18-24 jaar	378	32	8,5	62	9	14,5	87	5	5,7	289	16	5,5	301	15	5,0	694	26	3,7	4848	154	3,2	6659	257	3,9
25-44 jaar	1240	31	2,5	216	12	5,6	217	5	2,3	953	30	3,1	1021	28	2,7	3073	56	1,8	19441	272	1,4	26161	434	1,7
45-64 jaar	441	5	1,1	124	1	0,8	139	0	0,0	404	8	2,0	498	10	2,0	2596	20	0,8	19390	148	0,8	23592	192	0,8
65 jaar e.o.	186	-	-	16	-	-	19	-	-	92	-	-	48	-	-	1307	-	-	10085	17	0,2	11753	19	0,2
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	84	5	6,0	40	8	20,0	15	1	6,7	87	6	6,9	294	13	4,4	473	14	3,0	-	-	-	993	47	4,7
12-24 jaar, 2e generatie	630	51	8,1	92	3	3,3	135	9	6,7	479	20	4,2	362	7	1,9	781	24	3,1	-	-	-	2479	114	4,6
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	356	48	13,5	87	9	10,3	78	9	11,5	291	24	8,2	316	17	5,4	622	33	5,3	4748	173	3,6	6498	313	4,8
12-24 jaar, vrouw	358	8	2,2	45	2	4,4	72	1	1,4	275	2	0,7	340	3	0,9	632	5	0,8	4679	48	1,0	6401	69	1,1
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	114	18	15,8	18	2	11,1	19	4	21,1	94	8	8,5	72	1	1,4	110	1	0,9	816	39	4,8	1243	73	5,9
schoolgaand, mid. nivo	234	12	5,1	43	1	2,3	47	1	2,1	210	4	1,9	187	6	3,2	357	14	3,9	2834	34	1,2	3912	72	1,8
schoolgaand, hoog nivo	104	2	1,9	21	0	0,0	23	1	4,3	75	1	1,3	162	2	1,2	235	1	0,4	2133	17	0,8	2753	24	0,9
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	586	45	7,7	108	7	6,5	123	9	7,3	489	21	4,3	626	24	3,8	1008	27	2,7	7761	172	2,2	10615	295	2,8
nieuw vsv	20	6	30,0	6	2	33,3	7	0	0,0	14	2	14,3	12	0	0,0	28	2	7,1	197	16	8,1	292	30	10,3
Werk																								
niet werkzoekend	1870	68	3,6	371	16	4,3	429	13	3,0	1548	47	3,0	1672	41	2,5	6006	89	1,5	43284	533	1,2	55180	807	1,5
werkzoekend	355	17	4,8	69	7	10,1	48	1	2,1	242	11	4,5	312	14	4,5	622	18	2,9	2667	87	3,3	4315	155	3,6
Uitkering																								
geen uitkering	2017	75	3,7	388	18	4,6	455	14	3,1	1669	54	3,2	1787	47	2,6	6344	95	1,5	44668	547	1,2	57328	850	1,5
uitkering	208	10	4,8	52	5	9,6	22	0	0,0	121	4	3,3	197	8	4,1	284	12	4,2	1283	73	5,7	2167	112	5,2

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari 2009 respectievelijk 2010)

	Marokkaans verdacht (%)		Antilliaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bevolking (12 jr eo)	3,7	3,6	5,9	4,9	5,4	2,9	2,8	3,2	2,0	2,6	1,5	1,4	1,2	1,1	1,5	1,4
Geslacht																
Man	5,9	5,7	8,4	6,7	9,0	4,8	4,9	5,5	3,3	4,4	2,4	2,5	2,0	1,8	2,4	2,3
Vrouw	1,2	1,4	2,8	2,4	1,6	0,8	0,4	0,6	0,8	0,9	0,6	0,4	0,5	0,4	0,6	0,5
Generatie																
1e generatie	2,1	1,7	5,8	5,3	2,3	1,0	2,7	2,4	2,0	2,7	1,4	1,3	-	-	2,0	1,9
2e generatie	6,6	7,1	6,1	4,0	9,5	5,2	3,0	4,5	2,0	2,2	1,6	1,5	-	-	2,8	2,8
Leeftijd																
12-17 jaar	4,0	7,1	4,2	2,9	9,7	7,9	1,4	3,6	2,2	1,4	2,0	2,1	2,3	1,5	2,4	2,0
18-24 jaar	9,9	8,5	18,5	14,5	13,0	5,7	6,0	5,5	2,7	5,0	3,6	3,7	3,5	3,2	4,2	3,9
25-44 jaar	3,0	2,5	6,6	5,6	4,2	2,3	3,3	3,1	2,1	2,7	2,2	1,8	1,5	1,4	1,8	1,7
45-64 jaar	1,0	1,1	0,0	0,8	0,8	0,0	0,8	2,0	1,3	2,0	0,6	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,2	0,1	0,2
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar, 1e generatie	6,2	6,0	19,5	20,0	6,7	6,7	7,6	6,9	3,0	4,4	2,6	3,0	-	-	4,3	4,7
12-24 jaar, 2e generatie	7,3	8,1	7,3	3,3	12,2	6,7	3,0	4,2	1,9	1,9	3,0	3,1	-	-	4,7	4,6
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	12,8	13,5	15,3	10,3	18,8	11,5	6,8	8,2	3,8	5,4	5,0	5,3	4,6	3,6	5,5	4,8
12-24 jaar, vrouw	1,7	2,2	3,8	4,4	4,1	1,4	0,4	0,7	1,2	0,9	0,8	0,8	1,2	1,0	1,2	1,1
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	14,3	15,8	0,0	11,1	15,8	21,1	6,3	8,5	4,5	1,4	3,8	0,9	4,5	4,8	5,5	5,9
schoolgaand, mid. nivo	2,2	5,1	5,3	2,3	12,5	2,1	0,0	1,9	1,7	3,2	1,2	3,9	2,1	1,2	2,1	1,8
schoolgaand, hoog nivo	3,7	1,9	0,0	0,0	0,0	4,3	1,3	1,3	0,6	1,2	2,1	0,4	0,8	0,8	1,0	0,9
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	6,7	7,7	-	6,5	11,5	7,3	3,4	4,3	3,8	3,8	2,8	2,7	2,7	2,2	3,1	2,8
nieuw vsv	18,8	30,0	-	33,3	50,0	0,0	0,0	14,3	0,0	0,0	2,3	7,1	6,4	8,1	6,7	10,3
Werk																
niet werkzoekend	4,0	3,6	5,9	4,3	4,7	3,0	3,2	3,0	1,8	2,5	1,6	1,5	1,4	1,2	1,6	1,5
werkzoekend	5,0	4,8	8,6	10,1	16,7	2,1	3,0	4,5	3,8	4,5	4,0	2,9	3,8	3,3	4,0	3,6
Uitkering																
geen uitkering	4,0	3,7	6,7	4,6	5,1	3,1	3,3	3,2	2,1	2,6	1,7	1,5	1,4	1,2	1,6	1,5
uitkering	5,6	4,8	2,3	9,6	14,3	0,0	0,0	3,3	2,4	4,1	3,0	4,2	5,7	5,7	4,8	5,2

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en in de periode 2006-2010 werden verdacht van een delict naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	2581	301	11,7	488	77	15,8	525	71	13,5	2015	208	10,3	2223	168	7,6	8230	473	5,7	58343	2744	4,7	74405	4042	5,4
Geslacht																								
Man	1343	241	17,9	282	66	23,4	270	59	21,9	1058	192	18,1	1065	129	12,1	3990	367	9,2	29080	2142	7,4	37088	3196	8,6
Vrouw	1238	60	4,8	206	11	5,3	255	12	4,7	957	16	1,7	1158	39	3,4	4240	106	2,5	29263	602	2,1	37317	846	2,3
Generatie																								
1e generatie	1676	130	7,8	339	59	17,4	293	24	8,2	1288	114	8,9	1767	144	8,1	4031	210	5,2	-	-	-	9394	681	7,2
2e generatie	905	171	18,9	149	18	12,1	232	47	20,3	727	94	12,9	456	24	5,3	4199	263	6,3	-	-	-	6668	617	9,3
Leeftijd																								
12-17 jaar	336	40	11,9	70	6	8,6	63	9	14,3	277	21	7,6	355	18	5,1	560	37	6,6	4579	217	4,7	6240	348	5,6
18-24 jaar	378	98	25,9	62	21	33,9	87	27	31,0	289	52	18,0	301	34	11,3	694	89	12,8	4848	590	12,2	6659	911	13,7
25-44 jaar	1240	141	11,4	216	41	19,0	217	30	13,8	953	108	11,3	1021	82	8,0	3073	234	7,6	19441	1202	6,2	26161	1838	7,0
45-64 jaar	441	20	4,5	124	9	7,3	139	5	3,6	404	25	6,2	498	34	6,8	2596	99	3,8	19390	647	3,3	23592	839	3,6
65 jaar e.o.	186	-	-	16	-	-	19	-	-	92	-	-	48	-	-	1307	-	-	10085	88	0,9	11753	106	0,9
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	84	17	20,2	40	16	40,0	15	3	20,0	87	14	16,1	294	35	11,9	473	45	9,5	-	-	-	993	130	13,1
12-24 jaar, 2e generatie	630	121	19,2	92	11	12,0	135	33	24,4	479	59	12,3	362	17	4,7	781	81	10,4	-	-	-	2479	322	13,0
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	356	112	31,5	87	24	27,6	78	29	37,2	291	67	23,0	316	43	13,6	622	95	15,3	4748	615	13,0	6498	985	15,2
12-24 jaar, vrouw	358	26	7,3	45	3	6,7	72	7	9,7	275	6	2,2	340	9	2,6	632	31	4,9	4679	192	4,1	6401	274	4,3
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	114	30	26,3	18	5	27,8	19	10	52,6	94	17	18,1	72	9	12,5	110	19	17,3	816	145	17,8	1243	235	18,9
schoolgaand, mid. nivo	234	26	11,1	43	3	7,0	47	5	10,6	210	11	5,2	187	10	5,3	357	29	8,1	2834	119	4,2	3912	203	5,2
schoolgaand, hoog nivo	104	9	8,7	21	0	0,0	23	1	4,3	75	5	6,7	162	5	3,1	235	7	3,0	2133	55	2,6	2753	82	3,0
Nieuw vsv																								
geen nw vsv	586	103	17,6	108	16	14,8	123	29	23,6	489	59	12,1	748	82	11,0	1008	99	9,8	7761	586	7,6	10615	929	8,8
nw vsv	20	8	40,0	6	2	33,3	7	4	57,1	14	3	21,4	18	7	38,9	28	4	14,3	197	47	23,9	292	70	24,0
Werk																								
niet werkzoekend	1870	234	12,5	371	58	15,6	429	60	14,0	1548	163	10,5	1672	124	7,4	6006	367	6,1	43284	2261	5,2	55180	3267	5,9
werkzoekend	355	56	15,8	69	17	24,6	48	10	20,8	242	36	14,9	312	39	12,5	622	79	12,7	2667	348	13,0	4315	585	13,6
Uitkering																								
geen uitkering	2017	247	12,2	388	58	14,9	455	62	13,6	1669	181	10,8	1787	139	7,8	6344	397	6,3	44668	2352	5,3	57328	3436	6,0
uitkering	208	43	20,7	52	17	32,7	22	8	36,4	121	18	14,9	197	24	12,2	284	49	17,3	1283	257	20,0	2167	416	19,2

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009 en 2006-2010 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans verdacht (%)		Antilliaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10
Bevolking (12 jr eo)	11,4	11,7	15,7	15,8	14,1	13,5	9,8	10,3	7,1	7,6	5,7	5,7	4,8	4,7	5,5	5,4
Geslacht																
Man	17,9	17,9	23,4	23,4	22,8	21,9	17,1	18,1	10,9	12,1	8,9	9,2	7,6	7,4	8,7	8,6
Vrouw	4,3	4,8	6,0	5,3	4,8	4,7	1,6	1,7	3,8	3,4	2,6	2,5	2,1	2,1	2,3	2,3
Generatie																
1e generatie	8,2	7,8	17,0	17,4	9,1	8,2	8,5	8,9	7,8	8,1	5,1	5,2	-	-	7,2	7,2
2e generatie	17,8	18,9	12,9	12,1	20,9	20,3	12,3	12,9	4,4	5,3	6,2	6,3	-	-	8,9	9,3
Leeftijd																
12-17 jaar	9,8	11,9	8,3	8,6	19,4	14,3	6,5	7,6	4,4	5,1	5,1	6,6	5,2	4,7	5,7	5,6
18-24 jaar	27,3	25,9	30,8	33,9	29,3	31,0	19,2	18,0	11,1	11,3	13,1	12,8	12,7	12,2	14,2	13,7
25-44 jaar	10,7	11,4	18,4	19,0	12,1	13,8	10,4	11,3	7,4	8,0	7,3	7,6	6,2	6,2	6,9	7,0
45-64 jaar	4,0	4,5	9,7	7,3	6,1	3,6	5,4	6,2	6,6	6,8	4,0	3,8	3,3	3,3	3,6	3,6
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0	0,9	1,0	0,9
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar, 1e generatie	20,6	20,2	26,8	40,0	13,3	20,0	16,3	16,1	12,0	11,9	8,4	9,5	-	-	12,2	13,1
12-24 jaar, 2e generatie	19,1	19,2	15,6	12,0	26,6	24,4	12,3	12,3	3,5	4,7	10,2	10,4	-	-	13,1	13,0
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	31,9	31,5	25,9	27,6	38,8	37,2	22,3	23,0	11,7	13,6	14,8	15,3	13,8	13,0	15,6	15,2
12-24 jaar, vrouw	7,0	7,3	7,7	6,7	10,8	9,7	2,3	2,2	4,0	2,6	4,5	4,9	4,3	4,1	4,5	4,3
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	24,8	26,3	11,1	27,8	36,8	52,6	20,0	18,1	15,2	12,5	17,0	17,3	18,2	17,8	18,8	18,9
schoolgaand, mid. nivo	10,8	11,1	10,5	7,0	25,0	10,6	3,1	5,2	4,0	5,3	6,0	8,1	4,4	4,2	5,2	5,2
schoolgaand, hoog nivo	10,3	8,7	0,0	0,0	0,0	4,3	6,3	6,7	1,9	3,1	4,3	3,0	2,8	2,6	3,2	3,0
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	17,8	17,6	-	14,8	-	23,6	11,2	12,1	11,0	11,0	9,4	9,8	8,1	7,6	9,1	8,8
nieuw vsv	37,5	40,0	-	33,3	-	57,1	31,3	21,4	38,9	38,9	11,4	14,3	16,0	23,9	18,8	24,0
Werk																
niet werkzoekend	12,2	12,5	14,7	15,6	13,8	14,0	10,9	10,5	7,3	7,4	6,1	6,1	5,4	5,2	6,0	5,9
werkzoekend	14,6	15,8	32,8	24,6	30,0	20,8	10,0	14,9	11,3	12,5	13,8	12,7	13,8	13,0	13,9	13,6
Uitkering																
geen uitkering	12,0	12,2	16,7	14,9	14,2	13,6	10,9	10,8	7,5	7,8	6,4	6,3	5,4	5,3	6,1	6,0
uitkering	19,0	20,7	20,9	32,7	28,6	36,4	9,8	14,9	10,7	12,2	15,5	17,3	18,4	20,0	17,1	19,2

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	93	100,0	24	100,0	15	100,0	64	100,0	58	100,0	115	100,0	658	100,0	1.027	100,0
Pleegcarrière																
beginner	33	35,5	7	29,2	2	13,3	28	43,8	33	56,9	58	50,4	316	48,0	477	46,4
meerpleger	52	55,9	11	45,8	10	66,7	33	51,6	23	39,7	40	34,8	258	39,2	427	41,6
veelpleger	8	8,6	6	25,0	3	20,0	3	4,7	2	3,4	17	14,8	84	12,8	123	12,0
Antecedenten 2010	116		36		22		80		68		132		808		1.262	
Delicten 2010	145	100,0	46	100,0	27	100,0	117	100,0	85	100,0	177	100,0	1.144	100,0	1.741	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	37	25,5	14	30,4	9	33,3	39	33,3	28	32,9	45	25,4	253	22,1	425	24,4
vermogensdelicten	71	49,0	7	15,2	6	22,2	20	17,1	20	23,5	72	40,7	275	24,0	471	27,1
openbare orde	17	11,7	9	19,6	1	3,7	20	17,1	11	12,9	16	9,0	324	28,3	398	22,9
verkeer	6	4,1	2	4,3	7	25,9	21	17,9	8	9,4	26	14,7	151	13,2	221	12,7
drugs	8	5,5	12	26,1	3	11,1	11	9,4	13	15,3	13	7,3	100	8,7	160	9,2
overig	6	4,1	2	4,3	1	3,7	6	5,1	5	5,9	5	2,8	41	3,6	66	3,8
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)		3,6		4,9		2,9		3,2		2,6		1,4		1,1		1,4
verdacht gewelddelict (%)		1,3		2,3		1,0		1,2		0,9		0,4		0,3		0,4
verdacht vermogensdelict (%)		1,5		1,0		1,1		0,6		0,8		0,5		0,3		0,4
verdacht openbare orde (%)		0,7		1,4		0,2		0,7		0,4		0,2		0,2		0,3
verdacht verkeersdelict (%)		0,2		0,4		0,8		0,9		0,3		0,3		0,2		0,3
verdacht drugsdelict (%)		0,2		1,8		0,4		0,3		0,4		0,1		0,1		0,2
verdacht overig delict (%)		0,2		0,4		0,2		0,1		0,2		0,1		0,1		0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Verdachten (N)																
Pleegcarrière																
beginner	38,7	35,5	37,9	29,2	50,0	13,3	43,6	43,8	54,8	56,9	64,5	50,4	49,9	48,0	50,1	46,4
meerpleger	50,5	55,9	48,3	45,8	39,3	66,7	52,7	51,6	45,2	39,7	29,8	34,8	38,9	39,2	40,1	41,6
veelpleger	10,8	8,6	13,8	25,0	10,7	20,0	3,6	4,7	0,0	3,4	5,8	14,8	11,2	12,8	9,8	12,0
Antecedenten 2010																
Delicten 2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	18,4	25,5	23,1	30,4	42,0	33,3	21,8	33,3	23,3	32,9	28,0	25,4	24,5	22,1	24,6	24,4
vermogensdelicten	44,7	49,0	34,6	15,2	26,0	22,2	21,8	17,1	31,7	23,5	25,7	40,7	27,1	24,0	28,6	27,1
openbare orde	9,9	11,7	23,1	19,6	20,0	3,7	19,2	17,1	16,7	12,9	14,9	9,0	15,9	28,3	15,8	22,9
verkeer	12,8	4,1	5,8	4,3	10,0	25,9	12,8	17,9	16,7	9,4	14,9	14,7	15,9	13,2	14,9	12,7
drugs	7,8	5,5	9,6	26,1	0,0	11,1	16,7	9,4	11,7	15,3	9,7	7,3	9,1	8,7	9,2	9,2
overig	6,4	4,1	3,8	4,3	2,0	3,7	7,7	5,1	0,0	5,9	6,9	2,8	7,5	3,6	6,8	3,8
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	3,7	3,6	5,9	4,9	5,4	2,9	2,8	3,2	2,0	2,6	1,5	1,4	1,2	1,1	1,5	1,4
verdacht gewelddelict (%)	0,9	1,3	1,6	2,3	2,1	1,0	0,8	1,2	0,5	0,9	0,5	0,4	0,4	0,3	0,5	0,4
verdacht vermogensdelict (%)	1,7	1,5	2,9	1,0	1,9	1,1	0,7	0,6	0,7	0,8	0,4	0,5	0,4	0,3	0,4	0,4
verdacht openbare orde (%)	0,5	0,7	2,2	1,4	1,7	0,2	0,5	0,7	0,3	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
verdacht verkeersdelict (%)	0,7	0,2	0,4	0,4	0,8	0,8	0,5	0,9	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3
verdacht drugsdelict (%)	0,3	0,2	0,6	1,8	0,0	0,4	0,6	0,3	0,3	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
verdacht overig delict (%)	0,3	0,2	0,4	0,4	0,2	0,2	0,3	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	52.324	2.048	3,9	142	119.008	4.259	3,6	15.891	1.229	7,7	116
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	28.481	1.221	4,3	135	100.591	3.702	3,7	9.196	714	7,8	111
Utrecht	263.180	3.869	1,5	19.735	1.044	5,3	260	58.850	1.620	2,8	5.895	625	10,6	285
Den Haag	419.148	9.704	2,3	19.837	1.148	5,8	150	75.705	3.445	4,6	6.251	653	10,4	130
Gouda	60.414	954	1,6	4.923	328	6,7	322	11.338	473	4,2	1.521	211	13,9	233
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	4.073	135	3,3	182	34.255	824	2,4	1.167	81	6,9	189
Tilburg	177.735	1.950	1,1	4.009	183	4,6	316	37.235	882	2,4	1.183	121	10,2	332
Leiden	103.009	1.606	1,6	3.783	198	5,2	236	22.171	721	3,3	1.104	127	11,5	254
's-Hertogenbosch	120.630	1.713	1,4	3.400	228	6,7	372	20.874	719	3,4	1.060	136	12,8	272
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	3.209	159	5,0	324	21.733	619	2,8	917	101	11,0	287
Roosendaal	67.240	682	1,0	2.697	106	3,9	287	11.701	317	2,7	884	64	7,2	167
Helmond	74.405	1.027	1,4	2.581	93	3,6	161	12.899	382	3,0	714	56	7,8	165
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	2.579	147	5,7	294	32.927	776	2,4	790	92	11,6	394
Zeist	51.642	648	1,3	2.463	141	5,7	356	9.246	319	3,5	788	84	10,7	209
Veenendaal	51.734	474	0,9	2.262	97	4,3	368	10.341	228	2,2	695	66	9,5	331
Ede	90.848	1.015	1,1	1.710	111	6,5	481	19.032	500	2,6	588	79	13,4	411
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.625	79	4,9	180	11.601	471	4,1	464	35	7,5	86
Schiedam	65.526	996	1,5	1.518	68	4,5	195	11.545	407	3,5	473	39	8,2	134
Culemborg	23.080	281	1,2	1.384	56	4,0	232	4.344	124	2,9	413	35	8,5	197
Gorinchem	29.585	482	1,6	1.256	77	6,1	276	5.210	229	4,4	419	54	12,9	193
Oosterhout	46.924	634	1,4	930	53	5,7	322	7.990	286	3,6	306	34	11,1	210
Maassluis	27.391	329	1,2	926	47	5,1	323	4.642	150	3,2	344	38	11,0	242
Totaal 22 MG	3.367.172	53.270	1,6	165.705	7.767	4,7	196	643.238	21.453	3,3	51.063	4.674	9,2	174

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	1,8	1,6	4,5	3,9	147	142	-5	4,0	3,6	8,6	7,7	114	116	2
Rotterdam	2,0	1,8	4,6	4,3	125	135	10	4,2	3,7	8,4	7,8	99	111	12
Utrecht	1,8	1,5	6,6	5,3	259	260	1	3,5	2,8	13,0	10,6	273	285	12
Den Haag	2,5	2,3	6,2	5,8	152	150	-2	5,0	4,6	10,6	10,4	110	130	20
Gouda	1,7	1,6	7,1	6,7	311	322	11	4,3	4,2	13,8	13,9	223	233	10
Eindhoven	1,1	1,2	3,1	3,3	193	182	-11	2,3	2,4	5,8	6,9	157	189	32
Tilburg	1,4	1,1	4,3	4,6	218	316	98	2,9	2,4	9,5	10,2	227	332	105
Leiden	1,7	1,6	5,6	5,2	237	236	-1	3,1	3,3	9,7	11,5	212	254	42
's-Hertogenbosch	1,2	1,4	5,1	6,7	327	372	45	2,6	3,4	9,4	12,8	261	272	11
Amersfoort	1,5	1,2	6,0	5,0	293	324	31	3,4	2,8	11,6	11,0	238	287	49
Roosendaal	1,1	1,0	4,5	3,9	308	287	-21	2,8	2,7	7,9	7,2	180	167	-13
Helmond	1,5	1,4	3,7	3,6	147	161	14	3,4	3,0	7,2	7,8	113	165	52
Nijmegen	1,3	1,4	5,2	5,7	283	294	11	2,4	2,4	9,2	11,6	288	394	106
Zeist	1,6	1,3	6,4	5,7	306	356	50	4,2	3,5	12,5	10,7	202	209	7
Veenendaal	1,2	0,9	4,9	4,3	294	368	74	2,7	2,2	10,1	9,5	273	331	58
Ede	1,1	1,1	6,7	6,5	520	481	-39	2,5	2,6	11,9	13,4	383	411	28
Lelystad	1,8	1,7	5,0	4,9	174	180	6	4,1	4,1	9,4	7,5	130	86	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,2	4,5	199	195	-4	3,7	3,5	8,0	8,2	114	134	20
Culemborg	1,1	1,2	2,6	4,0	145	232	87	2,2	2,9	5,7	8,5	159	197	38
Gorinchem	1,6	1,6	6,1	6,1	283	276	-7	4,1	4,4	11,6	12,9	186	193	7
Oosterhout	1,4	1,4	5,5	5,7	294	322	28	4,1	3,6	13,5	11,1	229	210	-19
Maassluis	1,3	1,2	4,0	5,1	203	323	120	3,2	3,2	8,4	11,0	162	242	80
Totaal 22 MG	1,7	1,6	5,1	4,7	196	196	0	3,7	3,3	9,6	9,2	163	174	11

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon¹⁸

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

¹⁸ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon¹⁹

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

¹⁹ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren van wie geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in één van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsgerechtigden (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd evengoed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal

(demografische) kenmerken geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboortejahr, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2009/2010

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn dus in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.²⁰

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WVV26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WVV30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WVV32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WVV)	
	Dood/letsel door schuld (WVV36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WVV37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WVV	
	Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)
		Middelenlijst II (softdrugs)
Overige delicten	Overige opiumwet	
	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

²⁰ Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2010*²¹

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. Dit is gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond.
- Door het korps van Rotterdam Rijnmond is gemeld dat er problemen zijn bij de geautomatiseerde export van BVH naar HKS. Hierdoor zijn verdachten ten onrechte niet in HKS opgenomen. Het zou kunnen dat dit bij meerdere korpsen aan de orde is. Als dit zo is zouden de HKSbeheerders bij zo'n korps zich daar wellicht niet bewust van zijn en dus ook geen registratieachterstanden in HKS melden. In hoeverre dit het geval is moet nog worden onderzocht.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OMcijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*"Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd."*²²

²¹ Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²² SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

“Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter.”²²